

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
115. (1435.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1756 ▲
1 amerikai dollár	2,9168 ▲
100 magyar forint	1,5733 ▲

Aktuális

3

Felélesztenék a közös román-magyar kormányüléseket

Ősztől újra kell indítani a közös román-magyar kormányüléseket – üzenik kormányaik felé a két ország parlamentjének külügyi bizottságai. Az üzenet a két testület tegnapi bukaresti találkozóján fogalmazódott meg.

Társadalom

7

Új esély a romániai árváknak

Ényhített a törvényhozás az örökbefogadás szabályain, de további könnyítésekre lenne szükség. Egyre több a nevelőszülőkre váró gyerekek, egyre kevesebb az örökbefogadásra kész család: hetvenezer árva vagy elhagyott fiatal vár új szülőre évente.

Kultúra

8

Gáspárik Attila is pályázik a vásárhelyi színház élére

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház igazgatói tisztségére jelentkezik Gáspárik Attila, aki tegnap nyújtotta be pályázatát a bukaresti kulturális minisztériumhoz. A hírt maga a Művészeti Egyetem rektora jelentette be a Facebook közösségi oldalon.

Vezércikk

3

Kiúttalan autópályák

Románia már most eurómilliárdokat vesztett például azzal, hogy a megfelelő úthálózat hiányában a Mercedes Románia helyett Magyarországon nyitotta meg gyáregységét; a romániai közúti szállítók érdekképviseleti elnöke pedig arról beszélt, hogy a megfelelő infrastruktúra kifejlesztése 2025-ig 25 milliárd eurót és 150 ezer új munkahelyet hozna az országnak. ▶

Bogdán Tibor

Állásbőség Romániában?

*A munkatörvénykönyv módosítása javított a hazai munkanélküliségi mutatókon***Ha az előrejelzéseknek hinni lehet, munkalehetőségekkel árasztják el a következő hónapokban a cégek az állásbörzék érdeklődőit**

Fotó: ÚMSZ/archív

Első látásra bizakodásra ad okot a romániai munkaerőpiac alakulása: csökken a munkanélküliség, rohamosan növekszik az alkalmazottak száma, s ez a tendencia érvényes a következő hónapokra is. A Manpower humánerőforrás-szolgáltató legutóbbi előrejelzése szerint uniós szinten legnagyobb arányban (28 százalékban) készülnek alkalmazni a román cégvezetők a következő negyedévben. A lapunknak nyilatkozó szakemberek azonban megerősítették: a szerződés-kötési láz korántsem a gazdasági fellendülés jele, hanem az új munkatörvénykönyv büntetőparagrafusainak köszönhető. **6. oldal ▶**

Párbeszéd után engedetlenség?

ÚMSZ-összeállítás

▶ Az RMDSZ legfontosabb politikai fegyvere a párbeszéd – kommentálta tegnap a Emil Boc kormányfő azt a Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnöknek tulajdonított nyilatkozatot, miszerint az önálló székelyföldi régió létrehozása érdekében „első fázisban fegyverek nélküli polgári engedetlenségi akciót” hirdetnek. A *Gándul* szerint a politikus hoztatta, ha ez nem vezet eredményre, akkor „még meglátjuk”. Boc méltatta az RMDSZ hozzáállását az elmúlt 20 év alatt, és előrebocsátotta, az ország igazgatási átszervezése is az érvek ütköztetése után valósul majd meg. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Ismét forrong Görögország

▶ Könyörgött is bevetett a görög rendőrség tegnap Athénban, hogy föloszlassa a parlamentnél összegyűlt több tízezres tömeget. Görögországban tegnap teljesen megbénult az élet, miután a szakszervezetek huszonnégy órás sztrájkot tartottak a megszorító intézkedések ellen. **2. oldal ▶**

A görögországi tiltakozásnak sérültjei is voltak

Fotó: Mediafax

Virtuális szócsata az EMNP-ről

ÚMSZ

▶ „Virtuális” szócsata bontakozott ki tegnap az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) bejegyzése apropóján Kovács Péter RMDSZ-főtítkárral és Demeter Szilárd, Tókes László EP-alelnök sajtófőnökkel között. Kovács Péter „alaptalan vádaskodásnak” nevezte Tókes László EMNT-elnök azon állítását, miszerint az RMDSZ felkérésére óvták meg az EMNP bejegyzését. Az *Erdély FM*-nek nyilatkozó politikus elmondta: a magyar párt bejegyzését két román civil szervezet és egy román ügyvéd óvta meg, a történetekhez nincs köze az RMDSZ-nek. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Winkler az EU–kínai kereskedelemről

Egyenlő piacra jutási lehetőségek biztosítása az európai vállalatok számára, ez a legbiztosabb útja az Európai Unió és Kína közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlődésének – jelentette ki Winkler Gyula tegnap Brüsszelben, a 31. EU–Kína parlamenti találkozón. Winkler szerint a kapcsolatokban a mennyiségi növekedés és a kétoldalú cserék egyik legnagyobb hátráltatója az a kereskedelmi hiány, amelyet az EU jegyez Kinával szemben.

Szigorúan ellenőrzött bérletek

Júliustól csak regisztrációs díj megfizetése után használhatók a temesvári parkolóbérletek magyar rendszámú gépkocsikon Szegeден. A szegedi és a temesvári önkormányzat testvérvárosi kapcsolatainak bővítése érdekében még 2007-ben állapodott meg a parkolási együttműködésről. Ennek értelmében kölcsönösen elfogadják a másik településen megváltott parkolószelvényeket és bérleteket. Az új megállapodás szerint azonban a temesvári bérlet csak román rendszámú járművekkel használható Szegeден.

Vétó a nyelvtörvény ellen

Megvétózta a május végén elfogadott szlovákiai kisebbségi nyelvhasználati törvényt Ivan Gasparovic államfő (*képünkön*). A köz-

társasági elnök legfőbb kifogása a jogszabály ellen az, hogy a kisebbségi nyelveket egyenjogúsítja a szlovák államnyelvvél, illetve hogy korlátozza az államalkotó szlovák nemzet jogait.

Csehországnak nem kell a radar

Csehország a továbbiakban nem vesz részt az Egyesült Államok rakétavédelmi tervei – közölték tegnap Prágában amerikai és cseh tisztviselők. Alexandr Vondra cseh védelmi miniszter ezt megelőzően William Lynn amerikai védelmi miniszterhelyettesel tárgyalt. A Bush-kormányzat tervezete szerint a Lengyelországban telepített rakéták célirányozásához szükséges rakétarendszert Csehországban helyezték volna el. Moszkva dühödten ellenezte a tervet, és arra figyelmeztetett, hogy amennyiben folytatódik a terv kivitelezése, rakétáit közelebb vonja Lengyelországhoz.

Bin Laden likvidálói őrizetben

A pakisztáni hírszerzés őrizetbe vett öt helybelit, aki közreműködött az al-Kaida vezérének, Oszama bin Ladennek a likvidálásához vezető, május elején a dél-ázsiai országban végrehajtott amerikai akció előkészítésében. A The New York Times úgy tudja, hogy az őrizetesekek egyike a pakisztáni hadsereg egyik őrnagya, egy másik pedig az az ember, aki bérbé adta a házáat az akciót előkészítő amerikai ügynököknek.

Új portugál miniszterelnök

A június 5-i portugáliai parlamenti választásokon győztes jobbközép Szociáldemokrata Párt (PSD) vezetőjét, Pedro Passos Coelho-t nevezte ki tegnap kormányfőnek Aníbal Cavaco Silva elnök. A PSD az előrehozott választáson 105 mandátumot szerzett a 230 tagú parlamentben. Ezzel lehetőség nyílt számára, hogy koalíciós többségi kormányt alakítson a konzervatív Demokratikus és Szociális Központtal (CDS-PP) közösen.

Megbénult Görögország

A rendőrség könnygázt is bevetett az athéni tömegoszlatásnál

ÚMSZ-összeállítás

► Könnygázt is bevetett a görög rendőrség tegnap Athénban, hogy feloszlassa a parlament épületénél összegyűlt több tízezer, az újabb költségvetési takarékosági intézkedések elfogadása ellen tiltakozó tömeget. A tüntetők egy csoportja összecsapott a rendőrséggel; Molotov-koktélokot, köveket és joghurtos dobozokat hajigáltak a rohamrendőrök közé. A tiltakozó megmozdulást a szerdára meghirdetett 24 órás általános sztrájkhoz időztették; a munkabeszüntetés miatt megbénult az élet a mediterrán országban. A fővárosban, Athénban valóságos ostromállapot uralkodott a parlament környékén: nagyjából ötezer rendőrt vezényeltek az utcára, köztük több száz rohamosztagost és ugyanennyi motorost. A hatóságok kordonokkal és buszokkal barikádot vontak a parlament köré, hogy a képviselők be tudjanak jutni az épületbe.

A görög kormány újabb takarékosági csomagot akar elfogadtatni, hogy az ország lehívassa a 110 milliárd eurós nemzetközi hitelsomag következő részleteit, és ezzel elkerülje az államcsődöt. Az öt évre szóló, 28 milliárd eurós megszorító csomag többek között újabb adóemeléseket, kiadáscsökkentést, a közzféra további karcsúsítását helyezi kilátásba. Ehhez társul egy ambicióz-

A megszorító intézkedések ellen tüntettek. A görög kormány akár bele is bukhat a tömegmegmozdulásokba

zus, 50 milliárd eurós magánosítási program.

„Mondjatok le, mondjatok le” – skandálta a tömeg a parlament épületénél. „Az elmúlt héten indoklás nélkül fölmondtak a boltban, ahol dolgoztam. Még egyhávi végkielégítést sem kaptam. Két gyerekem van, és nem fogom tudni etetni őket” – panasolta az egyik tüntető Athén központjában. A 2009 októberében földcsuszamlásszerű választási győzelemmel hatalomra jutó, Jeórijosz Papandreu vezette szocialisták népszerűsége zuhanórepülésbe kezdett az eddig elfogadott meg-

szorítások miatt. A legfrissebb felmérések szerint – a választások óta most először – az ellenzéki jobbközép Új Demokrácia (ND) a legnépszerűbb párt Görögországban. Papandreunak fejfájást okoznak a saját pártján belüli elégedetlenkedők.

Megfigyelők szerint nem lehet kizárni, hogy a kormány kénytelen lesz lemondani, és ismét előrehozott választásokat tartanak Görögországban, ahol tegnap teljesen megbénult az élet, miután a szakszervezetek huszonegy órás sztrájkot tartottak, tiltakozásul a kormány újabb meg-

szorító intézkedései ellen. A munkabeszüntetés egyebek mellett kiterjedt a vonat- és kompjáratokra, a többi tömegközlekedésre, a minisztériumokra, a helyi önkormányzatokra, az állami vállalatokra – például az elektromos művekre –, valamint több bankra. Zárva voltak az iskolák, a kórházakban csak sürgősségi ellátást végeztek, és sztrájkoltak az újságírók is. A nap folyamán csatlakoztak a demonstrálókhoz a boltosok, kisiparosok is. A légi irányítók viszont ezúttal nem vettek részt a munkabeszüntetésben. ◀

Újabb NATO-bombák Tripolira

Hírösszefoglaló

► Háromnapos szünet után tegnap virradóan a NATO felújította légi csapásait a líbiai főváros ellen. Helyi idő szerint éjfél előtt fél órával két nagy erejű robbanás rázta meg Tripoli központját. Szemtanúk szerint tűz ütött ki, és fekete füst gomolygott a robbanások helyszínén. Közben hallani lehetett, amint harci gépek repülnek el a főváros felett. Az országban kialakult helyzet miatt nagy számban érkeznek Tunéziába líbiai menekültek, köztük katonák is.

A bombákon kívül Szlitan városában a katonai szövetség röpcedulákat is ledobott, amelyeken Kadhafi csapatait megadásra szólították fel. A röplapokon a NATO jelvénye mellett egy harci repülőgép és egy lángokban álló tank fotója látható. „Nincs hely, ahol el lehet rejtőzködni. Nem késő befejezni a küzdelmet” – olvasható a nyomtatott szövegben –, „ha további polgári személyeket fenyegettek, a megsemmisítés

vár rájuk.” Az amerikai képviselőház elnöke arra figyelmeztette Barack Obama elnököt, hogy kormánya megsérti a hatályos jogszabályokat, amennyiben az amerikai hadsereg vasárnapig nem vet véget a líbiai szerepvállalásnak, vagy nem kér, illetve kap engedélyt hozzá a kongresszustól. John Boehner republikánus házelnök kedden továbbított levelében felszólította Obamát, hogy péntekig adjon magyarázatot ar-

ra, milyen jogi alapja van a líbiai háború folytatásának a határidő lejárta, vagyis vasárnap után. Boehner egy 1973-ban született törvényre hivatkozik, amely szabályozza az elnök és a kongresszus hatásköreit a katonai fellépés esetén.

A jogszabály tiltja az amerikai fegyveres erőknek, hogy hatvan napon túl kongresszusi felhatalmazás nélkül katonai hadműveletekben vegyenek részt. ◀

Tunisz hajlandó elismerni a felkelőket. Tömegesen menekülnek Líbiából

Súlyos harcok Jemenben, kormánypárti tüntetés Szíriában

Radikális iszlamisták rajtaütöttek egy városban tegnap hajnalban Jemen déli részén, és ellenőrzésük alá vonták a település egy részét. A fegyveresek – akik közül a jemeni illetékesek állítása szerint többen az al-Kaida terroristái – Lahadz tartomány székhelyének, Húta városnak „számos negyedét” ellenőrzik. A CIA felfegyverzett drónokat készül bevetni Jemenben az al-Kaida terrorszervezet vezetői ellen. Az Obama-kormány döntése azt jelzi, hogy a jemeni helyzet súlyosbodása miatt már nem elegen-

dőek a hadseregnek a térségben a pilóta nélküli repülőgépek, ezért szükség van az erősítésre. Damaszkuszban több ezren vonultak utcára tegnap, hogy támogatásukról biztosítsák Bassár el-Aszad szíriai elnököt, aki már hetek óta képtelen megfékezni az ellenzéki tüntetéseket. Közben a kormány a hatósági erőkkel elől Törökországba menekült szíriaiak mielőbbi hazatérését sürgeti. Az államfő mellett tüntetők a főváros nyugati részén található Mazze negyedben, a legnagyobb szíriai zászló körül gyűltek össze.

Beszámoló az elnökségről

MTI

► Az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége azon dolgozott, hogy féléves tevékenysége alatt az uniós intézmények közti kapcsolatok fejlesztésében is eredményeket érjen el, parlamentbárát elnökség kívánt lenni – hangoztatta Győri Enikő, az uniós ügyekért felelős államtitkár az elévített munkáról az Európai Parlament alkotmányügyi bizottságában beszámolván tegnap Brüsszelben. Emlékeztetett arra, hogy az elnökség jelszava az erős Európa, és politikájába kiemelten az emberi aspektust próbálta beépíteni. Hangoztatta, hogy ez erős valutát, erős és együttműködő intézményeket, erős szakpolitikákat jelent, és az elnökség ezen a téren igyekezett előrelépni. Az államtitkár a következő napok feladatai közül kiemelte az uniós gazdasági koordinációt növelő jogszabálycsomag jóváhagyását – amelynek ügyében még folynak a tárgyalások az EP-vel –, valamint a horvát csatlakozási tárgyalások lezárása érdekében tett erőfeszítéseket. A brüsszeli meghallgatáson felszólaló magyar képviselők közül a szocialista Gurmai Zita profi munkának nevezte az elnökség tevékenységét az EP-bizottság illetékességébe vágó területeken, és méltatta Győri Enikő személyes elkötelezettségét. Sajnálatát fejezte ki ugyanakkor, hogy Magyarország nem csatlakozott az uniós ügynevezett versenyképességi paktumában tett vállalásokhoz. ◀

Párbeszéd után...

Folytatás az 1. oldalról

Emil Boc vélhetően így próbálta csillapítani azokat a román nacionalista indulatokat, amelyeket elsősorban a székelyföldi RMDSZ-es politikusok nyilatkozatai váltottak ki az elmúlt napokban. Mint ismert, az RMDSZ székelyföldi szervezetei polgári engedéltséget helyeztek kilátásba, ha a kormány ragaszkodik Románia nyolcmegyés felosztásához. Ezt tette tegnap a Székely Nemzeti Tanács is, amely közleményében leszögezte: „Románia kormányának az ország regionális felosztására vonatkozó elképzelése mellett, szerinte ez a területi felosztás felel meg leginkább az ország igényeinek. Hozzátette: folytatják az egyeztetéseket a koalíciós partnerekkel, és továbbra is elképzelhetőnek tartja a kormányzati felelős-

Fegyvert azonban senki nem emlegetett. Tamás Sándor tegnap lapunknak nem erősítette meg a neki tulajdonított „harcias” nyilatkozatot, szerinte az újságíró torzította nyilatkozatát. „Soha, még viccből se mondtam semmi fegyverekre vonatkozót, ilyen még gondolatban sem fogalmazódott meg bennem” – fejtette ki a Kovászna megyei tanácselnök.

Scripcarut nem zavarná Székelyföld „létezése”

Emil Boc kormányfő mindemellett tegnap kitarított a PDL nyolcmegyés elképzelése mellett, szerinte ez a területi felosztás felel meg leginkább az ország igényeinek. Hozzátette: folytatják az egyeztetéseket a koalíciós partnerekkel, és továbbra is elképzelhetőnek tartja a kormányzati felelős-

Budapest támogatja az RMDSZ elképzeléseit

A magyar kormány támogatja a romániai magyarság egységes álláspontját az erdélyi régiók felosztásáról – mondta Répás Zsuzsanna tegnap Budapesten. A nemzetpolitikai helyettes államtitkár kiemelte: az RMDSZ megfogalmazott egy javaslatot, ami 16 megyére vonatkozna, ezzel szemben a kormányzó Demokrata Liberális Párt (PD-L) egy nyolc régiós felosztást hirdetett meg. A magyar kormány odaáll az egységes fellépés mögé, a magyar szereplők számíthatnak támogatására – jelentette ki. A kijelentés egy nappal azután hangzott el, hogy Kelemen Hunor RMDSZ-elnök szóvá tette: értetlennek tartja, miért hallgat Budapest ebben a kérdésben.

ségvállalást. Nem várt segítséget kapott azonban a nyolcmegyés változatot ellenző RMDSZ Gheorghe Scripcarutól, Brassó demokrata-liberális polgármestertől, aki szerint megfelelő kompromisszumos megoldás lehetne, ha Kovászna, Hargita és Maros megye Székelyföld elnevezéssel egyesüljön a nyolc „szupermegye-

vel” számoló PDL-s tervezet Centrum régiójában. „Nem hiszem, hogy vége lenne a világnak, ha a három megye közös struktúrát alkothatna. Engem személyesen nem zavarna, ha a három jelenlegi megye a Székelyföld megnevezés alatt szerepelne” – nyilatkozta a Gándul című lapnak Scripcaru. Emil Boc nem fogadta túl nagy lelkesedéssel a brassói polgármester javaslatát, és azt mondta: a PDL épp elég engedelményt tett az RMDSZ-nek.

Magyarellenos licit?

A román politikusok többsége választási megfontolásból ellenzi a Székelyföld régió létrehozásának ötletét – fejtette ki Antal Árpád. Az RMDSZ sepsiszentgyörgyi elnöke szerint ugyanis a román választópolgárok 46 százaléka magyarellenos. Antal Árpád ugyanakkor dicséretesnek tartja Gheorghe Scripcaru álláspontját. „Örvendezek, hogy egyre többen vannak, akik nyilvánosan is azt mondják, amit magánbeszélgetésekkor” – mondta a polgármester. Szerinte a román politikusok magánbeszélgetésekkor egyetértenek „Székelyfölddel”, de választási megfontolásból szólnak ellene a sajtónyilvánosság előtt. ◀

Elő láncsal a magyar igazgatóleváltások ellen. A székelyföldiek hasonló tiltakozó akciókra készülnek. Fotó: Kovács Zsolt

Szócsata az EMNP-ről

Folytatás az 1. oldalról

„Semmiképp sincs arról szó, hogy az RMDSZ testületileg meg akarja akadályozni a párt bejegyzését. Én úgy gondolom, arról van szó, hogy Tőkés László és csapata valamitől fél. Felmerül annak a gyanúja ezek szerint, hogy ezek az aláírások csalással voltak összegyűjtve” – fogalmazott Kovács Péter szerint a pártbejegyzés nem az RMDSZ-ről szól, így, ha kiderül, hogy a támogató aláírásokat törvényesen gyűjtötte össze az EMNT, bejegyzik az Erdélyi Magyar Néppártot, másképp nem. A főtítkárs szerint az sem igaz, hogy a pártbejegyzés bírósági iratait RMDSZ-es megbízottak tekintették volna át, hiszen erre az óvást benyújtó két szervezet és az ügyvéd bárkit felhatalmazhatnak. „Ugyanígy a főtítkárs szerint az sem igaz, hogy a pénzügyőrök az RMDSZ közbenjárására világították át az EMNT-t. Kovács Péter hangsúlyozta, a pártfinanszírozásnak szigorú szabályai vannak, így nem csak az EMNT-t, de minden politikai alakulatot szigorúan ellenőriz a pénzügyőrök. Blogbejegyzésében Kovács úgy fogalmazott, hogy „Tőkés László és társai az elmúlt napokban bebizonyították, hogy nem egy nyitott, megújulást hozó pártot, hanem egy titkos szabadkőműves társaságot hoznak létre. A szlogenek puffog-

tatásán túl, semmit nem lehet tudni a párt hivatalos programjáról, a támogató aláírások hitelességéről, a finanszírozással kapcsolatban pedig fél éves titkolózás után történt meg a beismerő vallomás: a párt irodáiként működő demokrácia-központok költségeit a magyar adófizetők zsebből állják”. Szerinte az új párt kezdeményezői napok óta kódósítanak, kizárólag az RMDSZ-szel foglalkoznak, a politikai kommunikáció szakirodalmában jól ismert stratégiát követik: ha takargatni valód van, akkor a lehető leghangosabban tereld másra a figyelmet.

„Mindenfajta ellenőrzésnek állunk elébe, és nem is ez a baj, hanem ez a Dâmbovița-parti tempó. Ha feltételezik, amint azt Kovács főtítkárs a Facebookon megírta, hogy a demokrácia-központokban sötétedés után nap szemüvegben a telefonkönyv alapján készítettük a támogatói listát, törvényadta joguk, hogy bejelentkezzenek a bukaresti instanciánál. És nincsenek vádaskodások, feltételezések, számonkérések, semmi” – válaszolt Demeter Szilárd Kovács Péternek. Hozzátette: „Ha az RMDSZ úgy gondolja, hogy nem lehetséges tisztességes úton összegyűjteni egy másik párthoz a támogató aláírásokat, akkor odamegy, bebizonyítja, a néppártosok pedig szemlesütve el-somfordálnak”. ◀

Felélesztenék a közös román-magyar kormányüléseket

S. M. L.

► Ősztől újra kell indítani a közös román-magyar kormányüléseket – üzenik kormányaik felé a két ország parlamentjeinek külügyi bizottságai. Az üzenetet azon a tegnapi bukaresti találkozón fogalmazták meg a felek, amelyen Korodi Attila RMDSZ-es parlamenti képviselő, a román képviselőház külügyi bizottságának elnöke és az általa vezetett bizottság képviselői fogadták Budapestre érkezett kollégáikat. A két napig Bukarestben tartózkodó magyar országgyűlési küldöttséget a fideszes Balla Mihály vezeti, a küldöttség további tagjai Szabó Vilmos (MSZP), Vejkey Imre (KDNP), Grüber Attila (Fidesz) és Korányi Noémi (LMP).

„A közös kormányületek felélesztésének szükségessége mellett egyetértünk abban is, hogy a két külügyi bizottság találkozóit megszervezni kell, félévente szükség van egy közös munkatársi beütemezésre. Amennyiben nem jönnek létre ezek a találkozók, és a két állam nem egyeztet folyamatosan, nagy a veszélye annak, hogy eluralkodjon a szélsőségség” – nyilatkozta lapunknak a találkozó kapcsán Korodi Attila, akinek meghívása nyomán jött

létre a bukaresti találkozó. A felek tárgyaltak annak szükségességéről is, hogy az év második felében Traian Băsescu román államelnök látogatást tegyen Schmitt Pál magyar államelnöknél.

„Tárgyaltunk az Agri és a Nabucco projektekről, és egyetértünk abban, hogy kiemelt fontosságú a Békéscsabát Nagyváradal összekötő elektromos vezeték mielőbbi kiépítése” – részletezte lapunknak Korodi. Mint elárulta: a román fél részéről elhangzott annak igénye, hogy Magyarországon a román ortodox egyház bekerüljön a történelmi egyházak közé, illetve a magyarországi nemzeti kisebbségek parlamenti képviselőinek biztosítása. A magyarországi ortodox egyház kérése kapcsán Vejkey Imre elmondta, a törvénytervezet már az országgyűlés asztalán van. Ami a magyarországi kisebbségek parlamenti képviselőit illeti, ez egy régi kezdeményezés, amelyre a magyar politikum „folyamatosan keresi a megoldásokat”.

A Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának küldöttségét Markó Béla miniszterelnök-helyettes is fogadta, aki méltatta Magyarország támogatását a schengeni bővítés kapcsán. ◀

Kiuttalan autópályák

Bogdán Tibor

Tizenhatmillió euró egy kilométer autópályáért tényleg sok. Olyannyira sok, hogy a napokban még az amerikai építő, a Bechtel cég honfitársai is elszönyülködtek hallatán, mivel önük ebből a

pénzből nem négy, hanem tizenhat sávós sztráda épül.

Az pedig egyenesen több a sok(k)nál, hogy Románia még mindig alig valamivel több, mint 300 kilométer sztráddal rendelkezik. A 415 kilométeresre tervezett észak-erdélyi autópályából fél száz kilométernyi készült el a 2003-ban megkötött szerződés aláírása óta. Eközben a környező országokban rohamosan bővül a sztráda-hálózat, a magyarországi építő már a román határhoz ért kelet felé tartó autópályájával, amely azonban onnan immár sehova sem vezet, szóval Bukarest akár rá is kérdezhet: mit ért vele?

Szükségszerűen – és jogosan – tevődik fel viszont a jóval komolyabb kérdés: miért topog egyhelyben Romániában a sztrádaépítés? Szakértők szerint ennek legalább négy oka van. Az első az, hogy a rangosabb cégek nem bíznak meg a román hatóságokban, tartanak az országban elburjánzó korrupciótól. A versenytárgyalásokon többnyire másod-harmadrangú pályázók jelentkeznek, ha pedig ismertebb cég is érdeklődik, az rendszerint „bérbe adja” a munkát. A korábbi közlekedési minisztertől, Radu Berceanutól tudhatjuk, hogy a külföldi cégek rendszerint egy szál laptoppal érkeznek Romániába, mivel az elnyert munkát nyomban továbbadják alvállalkozóiknak.

A második ok szakmai jellegű: a kormány nem rendelkezik megfelelő szakértőkkel, akik kellő felkészültséggel, alaposággal elemezhetnék a projekteket, azok megvalósíthatósági költségeit.

Harmadsorban nem szabad megfeledkezni a bürokráciáról, amely megkeseríti a vállalkozók életét, és elviselhetetlenül lelassít mindenféle kezdeményezést, előrelépést.

Végül pedig ott a politikai jellegű ok: a romániai politikai osztály még most sem ismerte fel az infrastruktúra fejlesztésének jelentőségét. Nemrégiben maga Traian Băsescu államfő jelentette ki, hogy Romániának nincs szüksége sztrádaéra, Anca Boagiu közlekedési tárcavezető pedig azzal fenyegette meg a külföldi vállalkozókat, hogy visszaküldi őket az anyaországba. Pedig Románia már most eurómilliárdokat vesztett például azzal, hogy a megfelelő úthálózat hiányában a Mercedes Románia helyett Magyarországon nyitotta meg gyáregységét; a romániai közúti szállítókat érdekképviseleti elnöke pedig arról beszélt, hogy a megfelelő infrastruktúra kifejlesztése 2025-ig 25 milliárd eurót és 150 ezer új munkahelyet hozna az országnak. Az áldatlan helyzet megoldására két lehetőség kínálkozik. Vagy mielőbb maximális mértékben felgyorsítják – vagy teljesen leállítják a sztrádaépítést. Az előző lenne a jó, az utóbbi a rossz megoldás. Eddigi gyakorlatának ismeretében nem nehéz kitalálni, hogy a kormány alighanem most is a rosszabbik változatra kacsintgat.

Román lapszemle

Egyre több lány választja Romániában is az internetes videochat-szext mun-kalehetőségként, ugyanis ezzel akár több ezer eurót is megkereshetnek, a stúdiótulajdonosok bevétele pedig több millióra rúg. Egy perc video-beszélgetés 1,29 euróba kerül. (Adevărul) ► Nyolc kórház kapott első osztályú besorolást a 461 hazai egészségügyi intézményt összesítő kórházosztályozási listán. A legjobb kórházak Bukarestben, Kolozsváron, Iaşiban, Marosvásárhelyen és Temesváron vannak. (Evenimentul zilei) ►

Centralizált decentralizálás?

Nemcsak a politikai pártokat, de a saját, az egész romániai közvéleményt is élénken foglalkoztatja az ország új területi-közigazgatási felosztásának kérdése, amely akár a jelenlegi parlamenti többség felborításához is vezethet.

Bogdán Tibor

Politikai elemzők közül többen felteszik a kérdést: mi magyarázza azt, hogy Traian Băsescu és a demokrata liberálisok számára egy csapásra annyira sürgető lett a „szupermegyék” létrehozása, hogy – ha az RMDSZ nem akadályozza meg – az ügyben akár a parlamenti felelősségvállalás módszerével is éltek volna, kockáztatva az újabb bizalmatlansági indítványt, amely ezúttal nagy valószínűséggel sikerrel járt volna; az RMDSZ ugyanis aligha szavazná meg a demokrata liberálisok nyolc szupermegyés változatát, amely román többségű területi-közigazgatási régióba sorolná be Hargita, Kovászna és Maros megyét.

A kormányprogramban nem szerepel

Politikai megfigyelők felhívták a figyelmet a tényre, miszerint a most elképzelt „szupermegyéről” egyetlen szó sem esik a 2009–2012 közötti időszakra kidolgozott kormányprogramban. Ennek közigazgatásra vonatkozó 19. fejezete egyebek között a helyi közösségek autonómiájának növeléséről szól, újabb döntéshozatali hatáskörök

átvételével, a központi és helyi közigazgatás szerkezeti átalakításáról az intézmények hatékonyabb tevékenységének, a közigazgatás egyszerűsítésének útján. A dokumentum értelmében a prefektus hatáskörét szigorúan az alkotmányos előírásokhoz igazítanák, a területi kormányintézmények kizárólag a saját tevékenységi területüket felügyelhetnék.

Az ország területi-közigazgatási átszervezése kapcsán a kormányprogram mindössze annyit ígér, hogy a kérdést külön jogszabályban szabályozzák majd, megtiltva újabb községek.

Egy kis történelem

Az kétségtelen, hogy az országot jelenleg 41 megyére és Bukarestre tagoló területi-közigazgatási felosztás immár nem felel meg az európai uniós tagsággal együtt járó újabb követelményeknek.

Románia közigazgatását egyébként közel egy évszázada kizárólag politikai szempontok szerint szervezték meg, mindig felülről lefelé, mondhatni „centralizált decentralizálással, a „központban” határozva, az éppen hatalmon lévő pártok szempontjai és érdekei szerint, ahogyan egyébként az most is történik: Emil Boc és a de-

demokrata liberálisok még koalíciós partnereikkel – így az RMDSZ-szel – sem egyeztettek elképzelésük kidolgozásánál.

A „nagy egyesülés” után az ország 10 régióból és 71 megyéből állt – ekkor vezették be egyébként a romániai közigazgatásba a megye fogalmát. Röviddel a kommunista hatalomátvétel után, 1950-ben a megyéket 28 tartományra, ezen belül pedig rajonokra osztották fel. Teljesen újszerű elemnek számított, a „proletár internacionalizmus” elvét akkor még szorgalmazta Moszkva nyomására 1952-ben kialakított, nagyjából a Székelyföld területét magában foglaló Magyar Autonóm Tartomány, még akkor is, ha az önrendelkezést csupán az elnevezés

tartalmazta, lévén szó teljesen formális autonómiáról. Ráadásul a román nacionalista kedélyeket borzoló „magyar” szót elhalványítandó, 1956-ban a közigazgatási egységet Maros – Magyar Autonóm Tartománnyá keresztelték át.

1968-ban a mindinkább a nemzeti kommunizmus irányába elhajló Ceaușescu kezdeményezésére visszavezették a megyéket – szám szerint 41-et. Ezzel megszűnt az „autonóm tartomány”, helyét Maros, Hargita és Kovászna megye vette át.

Azóta is ez a felosztás maradt érvényben, jöllehet 2003-ban a Năstase-kormány tett egy félszeg próbálkozást a közigazgatás korszerűsítésére. Ekkor határozták meg a nyolc fejlesztési régió határa-

it. A tényleges decentralizációhoz azonban Năstase-éknek sem volt elegendő bátorságuk, így a fejlesztési régiók nem kaptak jogi személyiséget.

Az Erdély-féltés mumusa

Most mind a Boc-kormány, mind az ellenzék jelenlegi elképzelése alapjául ezek a régiók szolgálnak, amelyeket Bocék szupermegyékékké keresztelnének át, a Szociál-Liberális Unió viszont nem változtatna megnevezésükön, viszont jogi személyiséget biztosítana számukra. A két tervezetben tehát közös elem az is, hogy a Székelyföldet mindenképpen román többségű entitásba sorolná be, mivel színeze-

tüktől függetlenül, a román politikai pártok még mindig nem szabadultak meg Erdély elszakításának mumusától.

Nemrégiben nyilvánosságra hozott elgondolásuk szerint az ellenzékiek – a jelenlegi állapotok közepette – legálább ugyanannyira nehezen megvalósítható ígéreteket tesznek, mint korábban, ezen az oldalon ismertett gazdasági-társadalmi programjukban. Így minden régióban létrehoznák a végrehajtó szerepkörrel felruházott regionális tanácsot, amelynek elnökét közvetlenül választaná meg az érintett lakosság, és aki a térség amolyan miniszterelnöke lenne. A területet munkájában régiós gazdasági és társadalmi tanács segítené, amelynek ugyan csupán tanácsadói hatásköre lenne, ám véleményét minden döntés előtt köztelező módon ki kellene kérni.

A régiók szabadon dönthetnének az adókból és illetékekből befolyó összegek felhasználásáról, a központi kormány csupán az országos szintű projektekkel foglalkozik. Mivel a romániai magyar közösség – és a többi nemzeti kisebbség – alapvető érdekeit, hagyományait messzemenően semmibe veszik, mind a nyolc „szupermegyés”, mind az ugyanannyi régiót számláló projektek alighanem papíron maradnak. Az RMDSZ ugyanis nem fogadhat el olyan területi-közigazgatási felosztást, amely figyelmen kívül hagyja a másfél milliós magyar közösség alapvető érdekeit, gazdasági, történelmi, kulturális hagyományait. ◀

A régiók Európája és az uniós pénzek

Az Európai Unió regionális politikájának kulcsszava a kohézió. Ez a fogalom stratégiai célként az EU-ban meglévő regionális és szociális különbségek csökkentését hordozza magában.

Gy. Z.

Az EU regionális és szociális politikája azt a két területet jelenti, ahol a kohézió, azaz a felzárkózás-felzárkóztatás érdekében hozták meg a szükséges intézkedéseket. Az előbbi a kedvezőtlenebb helyzetű régiók versenyképességének növelésére összpontosít, míg az utóbbi a munkavállalók helyzetének erősítését és harmonizálását tekinti fő feladatának.

Magasztos elv

Az unió a tagországok gazdasági integrációjából származó jóléti nyereségek szétterítésével teremti meg a szükséges eszközöket, hogy a kevésbé fejlett tagállamok és régiók felzárkózásának elősegítésében meghatározó gaz-

dasági fejlődés feltételeit javítsa. A regionális különbségeket meghatározó tényezők közül az infrastruktúra és az emberi tőke területén fennálló különbségek nagyban hozzájárulnak az egyes régiók versenyképességéhez: az infrastrukturális háttér, az emberi erőforrás minősége, a kutatásban-fejlesztésben elért szint, továbbá mindezek hatására a régió működőtőke vonzó képessége a versenyképességet és általánosan a fejlettséget meghatározó tényező. Az EU regionális politikájának ezeket a versenyképességet befolyásoló körülményeket kell úgy javítania, hogy az adott régió vonzóvá váljék a beruházók számára, megélénküljön a vállalkozási kedv, és ennek következtében elinduljon a gyorsabb gazdasági növekedés, az életszínvonal emelkedése.

Mindez nagyon szép és magasztos elv, de éppen napjainkban látjuk, hogy a megvalósulás túlságosan hullámzásos. Korábban ugyanis az volt a jellemző, hogy egy-egy új tagállam a csatlakozását közvetlenül követően visszaeséssel volt kénytelen szembenézni, de nagyon rövid időn belül sikerült talpra állnia, és a gazdasága, az életszínvonaluk elkezdett szárnyalni. Egy időben az ír, a portugál, a spanyol gazdasági csoda volt a példa, mostanra azonban a válság leginkább sújtotta övezeteként tarthatók számon. (Görögországról azért nem érdemes itt megemlékeznünk, mert Athén rendszeresen hamis statisztikai adatokat közölt Brüsszellel, miközben a befolyó pénzt minden fedezet nélkül a társadalom zsebébe pumpálta.)

Szegények és gazdagok

Ezek mellett az úgynevezett makrorégiók mellett Európa a mikrorégiók Európája. A mikrorégiók országo-

kon belül jönnek létre, hogy a kohéziós alaphoz célzottan jussanak pénzhez. Brüsszel ugyanis a forrásokat egy-egy összefüggő nagyobb – jobb szó híján – „tájegység” számlájára utalja át, vagyis az adott régió egészét nézi, amikor a döntését meghozza. Itt is óriási különbségek mutatkoznak, hiszen nemcsak az egész unióban belül mutatkozik meg az Észak-Dél, a Kelet-Nyugat ellentétének problémája, hanem országokon, országcsoportokon belül is. Ha például egy országon belül létrehozott adott régióban valamelyik kisebb egység (körzet, megye) vagy országcsoport esetén egyik ország „elhúz” a másikhoz képest, akkor megemeli az összteljesítményt, s ezzel arányosan csökkennek a számukra kiosztható központi pénzek. Ugyanez természetesen igaz fordítva is.

Az ellentmondás, az ellentétek tehát könnyen és jól megmutatkoznak.

Vagyis a régió „gazdag” vidékének érdeke, hogy „szegény” párosuljon, a „szegény” viszont hátrányt szen-

ved, ha „gazdaggal” kerül egy csoportba. Ez a legfőbb hátulütője az ilyen mesterséges felosztásnak, de mindenképpen szükség van rá az unió regionális politikája miatt.

Kísért a múlt

Brüsszel valójában történelmi alapon viszi ezt a gyakorlatot, saját – igaz, nem túl hosszú, alig hat évtizedes – múltjára építve. A kiinduló példa a Benelux államok (Belgium, Hollandia és Luxemburg) együttműködése, ezen alapult a Szén- és Acélközösség, amely később Franciaország, Németország és Olaszország csatlakozásával a Közös Piacná nőtt ki magát. Mivel kevés, bár eltérő fejlettségű ország együttműködéséről volt szó, a kialakult rendszer működőképességét bizonyult. Időközben a Közös Piac – újabb országok belépésével – átalakult Európai Közösséggé, majd Európai Unióvá, de a brüsszeli gondolkodásmód nehezen követte a szerződések korszerűsítését.

Magyarország hét tervezési-statisztikai régióra osztását – már a csatlakozás reményében, de a belépési dátum ismerete nélkül – 1999-ben végezték el. Ez a régiós felosztás elsősorban az EU statisztikai alapon nyugvó támogatási rendszere miatt jött létre. Bár a kormány kidolgozott egy törvényjavaslatot a megerősített régiókkal való felváltására 2006-ban, a szükséges országgyűlési támogatottság hiányzott hozzá. Az Eurostat 2003-ban közzétett adatai szerint a hét magyar régió közül hatnak a fejlettségi szintje – az egy főre jutó bruttó hazai termékben mérve – nem érte el az uniós átlag 75 százalékát. A hatalmas feszültséget mutatja, hogy akkor a lengyel régiók az utolsó hat helyen álltak 33 és 37 százalékkal, miközben a legfejlettebb uniós régió – London belső része – az átlaghoz képest 278 százalékos egy főre jutó GDP-vel büszkélkedhetett. A 2004-ben fölvetett új tagállamok közül egyedül Prága körzete tudott átlag feletti, 138 százalékos fejlettséget fölmutatni. ◀

Lap-top

A nap címe. Az *Academia Cațavencu* mogult váltott, *Bursa*.

Magyarzat. Vadkapitalista rémdráma zajlott le a leghíresebb román élclap körül – egyszerűen (illetve hát nem is olyan egyszerűen: 882.654 euróért) smaszerek révén a *România liberă* tulajdonosa, Dan Adamescu megvette a „márkát”, a cég nevét és ezzel cakompakk az egész lapot. Mit lehet ehhez a törvényes gazemberséghez szólni? Olvasás el a holnap *Színkép* mellékletünkben a kiváló lapvezető és publicista Doru Bușcu búcsúcsikkét. Minden hibájával gonoszságával együtt, szellemi táplálékként kedveltük az *Academia Cațavencu*-t. Pfuj, *România liberă*!

A hithű. Behúzott farkokkal tért vissza Mircea Geoană a hathónapos pártbeli fel-függesztése után: a *România liberă* szerint kijelentette, hogy megrögzött pészédés és meggyőződéses szociáldemokrata marad, „függetlenkedése” pedig kimerül bizonyos politikai kommentárjaiban.

A ma fiai. Súlyos vádakkal illetve Victor Ponta Sorin Blejart, az Országos Adóhatóság (ANAF) főnökét. A *Cotidianul* leírásában nem kevesebbel, mint azzal, hogy „a romániai maffia főnöke, aki levevényli a vámoknál tapasztalható korrupciót, és szponzoroként támogatja Traian Băsescu-t. A vád rendkívül súlyos, tekintve kettejük pozícióját: az egyik az ellenzék vezére, a másik az adóhatóságé, ami kihatással lehet az ország megítélésére a nyugati kancelláriákban.” Ponta a jelzett összefüggésben nem hagyhatta ki a schengeni nem-csatlakozást sem. Nyugat szeme mindent lát – hátha pont ezért nem csatlakozunk mindaddig, amíg az ismert maffia áll az ország élén? Persze lehet, hogy az ellenzék vezetője túloz – de tegyük a kezünket a szívünkre, és valljuk be: ugye, hogy legalább egy kis részt elhiszünk?

Diktátor-karikatúra. Az *Academia Cațavencu* címlapján jelenet *A diktátor* című filmből, Chaplin helyett Băsescuval, a léggömb-földgömbön az ország felosztásával a nyolc băsescu megyére. A szövegeket holnap ismertetjük.

Minden napra egy mondás

„A konferencia olyan fontos emberek gyülekezete, akik egyedül nem tudnak tenni semmit, de együtt el tudják határozni, hogy nincs mit tenni.”

Fred Allen

Baljós előjelek

Horváth István

Kölcsönhatások

SZELLEMIKÉZÉS

„Országunk nagy katasztrófán ment át, s ez befelé fordította tekintetünket.” Egy pillanatra: rendben van; noha éppúgy fordíthatna volna kifelé is. (Széchenyi, mikor helyzetünket katasztrófálisnak érezte, nem befelé fordította tekintetét.) „A magyar kultúra elég erős már, hogy magából megéljen, s autochton legyen.” De melyik kultúra volt valaha autochton? Minden igazi szellemi termékenység kölcsönhatások eredménye. A szellem, ha csak önmagából táplálkozik, elsorvad, mint a test is. (...) Életerős fajok kívülről házasodnak, s a magyar kultúra története egész folyamán kiváltképpen és szükségszerűen exogám természetű. S mégis irodalmunk ma mintha csak önmagából akarna táplálkozni. Friss világnézeti szellők híján itthoni politikai vágyainknak fuladozó áramaitól kér hajtóerőt; s távolibb és távolibb révén termékenyebb minták helyett a saját rosszul megértett és rosszul megemésztett közelmúltját kéri vissza. (...) Legnagyobb rokonszenvem kísérő azokat az írókat, akik népi kultúránk mélyeiből merítenek frissülést, ahonnan már egyszer (az Arany és Petőfi korában) megüdült költészetünk. Nem mintha az irodalmi folyamatok szándékosan megismételhetők lennének; de a kor tekintete, [...] országunkban, friss izgalommal fordul a parasztszfinx felé. (...) Ez megóvja költészetüket az iskolás reakció látszatától; de van egy másik veszély is, amelytől csak azok menekülhetnek, akik, bár a parasztszfinxbe nyomva gyökerük, szellemük lombjait tágabb emberség s magasabb kultúra egébe tudják fölemelni.

Babits Mihály: *Baloldal és nyugatosság, 1930*

Rendőrpáradoxon

Valamelyik *Rambó* vagy *Kobra* filmben mondja Stallone mint kemény rendőr, hogy megjósolható a meccs eredménye akkor, ha csak az egyik félnek kötelező a szabályok betartása. A rendőr csak jogszerűen, a törvények messzemenő szem előtt tartásával intézkedhet, a szervezett bűnbandák pedig nem tisztelnek semmit.

A hazai bűnmegelőzés és bűnüldözés gyakorlata bővült egy újabb dimenzióval, miszerint a rend fenntartására szegődött emberek csinálják éppen a hepajt, mert a kormány éppen tőlük (is) el akar venni néhány kedvezményt, többek között visszamenőleg a korai nyugdíjazás igazságtalan előnyeit. Éppen nem követik a rendőrök a tőlük elvárt magatartásmintákat, miközben a kormány is szembe megy több ezer éves jogi normákkal, miszerint nem veszünk el megszerzett jogokat, nem rúgjuk fel a társadalmi szerződést. Egy jogállamban. Még mindig nem tartok ott, hogy kimondjam: Orbán és a Fidesz ugyanúgy elszúrja a jövőnket, mint az előző nyolc év, még mindig jóindulattal feltételezzük, hogy nem akarnak rosszat a fiúk, csak valamiért (világagzdaság, ellenzék, kommunikációs zavar, adósság, környüállások) soha nem úgy sikerülnek a kezdeményezések, ahogy jó lenne. Tekintheznék úgy, hogy egy érdekes társadalmi kísérlet zajlik, próbálkoznak Dél-Amerikában meg az arab világban mostanában olyasmivel, hogy miképpen lehet valami demokrácia-modellt olyan körülmények között megvalósítani, ahol a hagyományok inkább tekintélytisztelő berendezkedést követelnek, ám mégis kellene modernizálódni. De egészen más az ember kíváncsisága, ha a saját bőrre megy a kísérletezés.

A jó király bölcsessége osztja a törvényt, Igazságos Izom Tibor korlátot bont, büntet és jutalmaz, odafigyel az emberek véleményére, nem hagyja befolyásolni magát, különösen idegen hatalmak által nem.

A hatalom páradoxona, az erő belső ellentmondása, mint azt a bevezetőben kifejtettük. Ki alkotja a szabályokat? Országnyi méretben az egyik játékos-tól elvárjuk, hogy tartsa magát az írott és íratlan törvényekhez, a másik nem törődik szabályokkal, győzni és legyőzni akar. Legyen az világválság, bürokrácia, költségvetés, kisebbségi kérdés, szociális segélyezés vagy egészségügy.

Még azt is aláírom, hogy békas, nyugodt körülmények között elbírna a magyar társadalom egy ilyen alapoktól felforgató össznépi kísérletet. De most ki vannak vérezve az összes alrendszerek, fogy a bizalom, mindenkire sor kerül, deficitessé váltak a várakozások.

S egyre nehezebb hinni abban a győzelemben, amelyet ellenünk harcolnak ki, bár értünk.

Krebsz János

Maga eshet bele?

Azon töprengők, milyen érdekei fűződhetnek a román politikumnak ahhoz, hogy a Székelyföld egységes régióvá való átalakulását megakadályozza. A székelyföldi románságnak a székelyföldi régió megteremtéséből semmiféle kára nem származhat. A régió megteremtése, még a román nemzeti-ségi által jelenleg birtokolt (részarányukhoz mérten aránytalan) hatalmi részesedést sem befolyásolhatja, hiszen azoknak a központi intézményeknek a területi képviselőit, amelyeknek zömét velük töltik be, továbbra is a kormány nevezi ki.

A megyei intézményrendszer megszűnése sem elsősorban őket érintené, még ha (Marosvásárhelyt is beleértve) mindannyiunkat érinteni fog is. Igaz, Marosvásárhely mai, zömében román vezetésének

jobb esélyei lesznek majd arra, hogy a régió fővárosában, azaz Brassóban szerephez jussanak, mint Háromszék vagy Csík mai adminisztrátorainak.

Ámbár ez sem biztos. Mert, ha a székelységet egy többségében románok lakta régió-

hoz csapják, vagy három eltérő régióba szórják szét, a székelyföldnek a régió vagy régiók vezetésében – ha csak Románia nem akar még inkább Európára szóló botrányokat – az etnikai arányokat legalább szigorúan be kell tartania.

Egyébként a sepsiszentgyörgyiek számára eddig is jóval fontosabb volt Brassó, mint Csíkszereda. A két székely megye és megyeszékhely közt eddig sem igen volt kapcsolat. Egymástól függetlenül éltek gazdasági és kulturális életüket is. Ebben a vonatkozásban legfeljebb a Sapientia egyetem hozott némi változást.

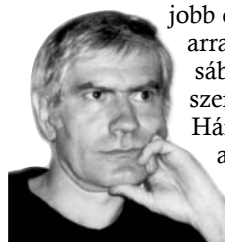
Hiába sanyargatom az agyamat, semmi kézzelfogható okot nem látok arra, ami miatt a román politikum a székely régió ellenekora vehemenciával tiltakozhatna. Az államból való kiválás, az itteni románok hátrányos megkülönböztetése meg a többi effajta agyszülemény minden alapot nélkülöz, hiszen ilyesmire sem Románia, sem az Európai Unió törvényes rendje nem teremt lehetőséget. S ezt a románok is pontosan tudják.

Mindez sajnos nem jelenti azt, hogy tényleg ne lenne „értelme” annak, ami történik. A román nemzet gyakorlatilag romokban hever. Az ország egyik felében élő románt jóformán semmi nem fűzi az ország másik felében élőhöz. A román nemzeti közösség – főként az elmúlt évtizedek nemzeti eszmével való visszaélései miatt – gyakorlatilag megszűnt létezni. A fiatalok a nacionalista ideológiára ráse hederítve fordítanak hátat az országnak. Az egyetlen érv, amellyel a román nemzeti közösség

még úgy ahogy egyben tartható, a „magyar veszedelem”. Nem véletlen tehát, hogy a politika számára is ez az ultima ratio. A politikai elit azért ragaszkodik a székelyföldi régió és a székelyföldi autonómia hagyományos démonizációjához, hogy végső esetben ezzel a – bármikor előrángatható, mert a román nemzeti mitológiában erőtesen meggyökeresített – „veszedelemmel” rázza föld apátiába esett választóit. S ez az érdek a román politikai elit tagjainak az észjárásából következően minden más megfontolást felülírhat. Ebben a pillanat-

ban is ez történik. Az egyik oldal azért folyamodik a székely régió elleni érvekhez, hogy megtartsa, a másik, hogy megszerezze a hatalmat.

Addig már nem terjed a kalkuláció, hogy a mostani törekvések könnyen kontraproduktívá válhatnak. Hiszen a többségükben magyarok által lakott területeknek román többségű területekbe való betagozása bárki számára felismerhető asszimilációs célzatról árulkodik, arról nem is beszélve, hogy olyan európai uniós előírásokba ütközhet (ilyen például az etnikai közösségek fellazítására vonatkozó, eddig nem nagyon alkalmazott, de létező alapelv), amelyeknek megsértése könnyen a romániai magyarság sorsára és a székelység autonómia-törekvéseinek megalapozottságára terelheti az európai közvélemény figyelmét. Amint arra már a székely megyék politikusai is felfigyeltek. Magyar részről ezért is marad el (egyelőre legalábbis) a pánikhangulat. Ez azonban korántsem jelent apátiát! A magyar politikai elit próbál továbbra is észnél lenni. Annál is inkább, mert a román politikum, ha ismét az elmúlt száz év reflexeihez térne vissza – a mai körülmények közepette – már önnön csapdjába eshet.

Bíró Béla

Röviden

Alkalmazó PFA?

Rábólintott a szenátus arra a törvénymódosító indítványra, amely az egyéni vállalkozói engedéllyel (PFA) rendelkezőknek lehetővé tenné alkalmazottak felvételét. A tegnapi elfogadott jogszabálymódosítás szerint a PFA-sok legtöbb két személyt foglalkoztathatnak.

Kártya kkv-knak

Közvitára bocsátotta tegnap a gazdasági minisztérium az úgynevezett Kogălniceanu kártya tervezetét, amely az állam által részben garantált, kedvezményes hitelfelvételt biztosítana a kis- és közepes vállalkozások (kkv) számára – írta a *HotNews.ro*. A tervek szerint a kártyát legtöbb 125 ezer lejcsőnsönre lehet majd igénybe venni, az országos keret pedig mintegy 12 ezer vállalkozás támogatására lesz elegendő.

WiFi, országszerte

Az ország több nagyvárosában tegnap hivatalosan is elindította az RCS&RDS telekommunikációs cég úgynevezett WiFi Hotspot hálózatát, amelynek segítségével a rendszer előfizetői a települések fontosabb körzeteiben kábel nélkül is rácsatlakozhatnak az internetre.

Gyógyfürdő-akció

Gyere a fürdőre elnevezéssel június 15-e és szeptember 15-e közötti időszakban kedvezményes turisztikai csomagokat hirdetett meg az országos gyógyturizmus érdekvédelme és a Romániai Idegenforgalmi Irodák Szövetsége. Az akcióval elsősorban a gyermekes családokat célozzák meg, akik foglaláskor ingyenes üdülőjegyet kapnak 12 évnél fiatalabb gyermekeikre.

Ezermilliárd olajból

Az ezermilliárd dollárt is meghaladó rekordbevételeire számíthat idén az OPEC, a világ kőolajexportáló államainak szövetsége – írta amerikai kormányzati forrásokra hivatkozva a *Financial Times*.

Állásbőség Romániában?

A munkatörvénykönyv módosítása javított a hazai munkanélküliségi mutatókon

ÜMSZ-összeállítás

A romániai munkaadók kiemelkedő optimizmusáról tanúskodik a Manpower legutóbbi felmérése, amely szerint a következő három hónap alatt a hazai vállalatvezetők 28 százaléka tervezi alkalmazottai számának a bővítését. Ez az arány a legmagasabb az Unióban, európai szinten pedig mindössze Törökországból érkezett derültebb adat. Az alkalmazási hajlandóságot erősíti az is, hogy a megkérdezettek csupán nyolc százaléka helyezett kilátásba elbocsátásokat.

Ösztökélő törvény

A munkaadók toborzási tervei egyébként összhangban vannak az Országos Statisztikai Hivatal (INS) munkanélküliségre vonatkozó adataival, amelyekből kitűnik: év eleje óta fokozatosan csökkent az állástalanok száma. A statisztika szerint a tavaly decemberi 6,9 százalékos munkanélküliségi ráta idén márciusra 5,9 százalékra esett vissza – a május elején érvénybe lépett módosított Munkatörvénykönyv hatására pedig az elmúlt hónapban hetente százezrével köttettek új munkaszerződések országszerte.

„A valóságban közel sem annyira szép a helyzet” – kommentálta a prognózist Székely Szilárd közgazdász, az Asti Advertising marketing és humánerőforrás tanácsadással foglalkozó cég munkatársa. Habár nem zárta ki, hogy a trend valóban ebbe az irányba haladna, szerinte a mutatók „szépitésében” szerepet játszik a módosított Munkatörvénykönyv kényszerítő ereje is. Ezen a véleményen van az Udvarhelyszéki Kis- és Középvállalkozások Szövetségének elnöke, Kelemen Fehér Dénes is. „Nem azért lesz több alkalmazó, mert a gazdaság pozitív irányba változott, hanem azért, mert szigorúbban büntetik a

Idén szembetűnő növekedést hozhat a tavaly jelentősen visszaesett építőipari szektor

feketemunkát. Tehát azokat fogják alkalmazni, akiket eddig nem törvényes keretek között foglalkoztattak” – fogalmazott Kelemen.

Csak felfele mehet

A jogszabály ösztönző erejének nézetét osztja Tiberiu Pănescu is. A Harghita Megyei Munkaerő-elhelyező Ügynökség igazgatója megkeresésünkre úgy fogalmazott: gazdaságilag a gödör alján vagyunk, most kezdődött el a növekedés. Az intézményvezető ugyanakkor arra is rámutatott, a munkapiacra már tavaly is jelentős volt az alkalmazási kedv 2008-hoz, illetve 2009-hez képest, ami elsősorban az export fellendülésével magyarázható.

A háromszéki munkavállalók körében nem érződik az optimizmus, az elmúlt

A romániai munkanélküliség alakulása az elmúlt időszakban

2010. október	7,1 százalék
2010. november	6,9 százalék
2010. december	6,9 százalék
2011. január	6,7 százalék
2011. február	6,6 százalék
2011. március	5,9 százalék

Forrás: Országos Statisztikai Hivatal

Sürgősen felveszünk....

A humánerőforrás-szolgáltatásokat nyújtó Manpower adatai szerint a legnagyobb arányban (35 százalékban) a kitermelőszektor toborozna, ahol főképp mérnökökre és eladási szakemberekre van szükség, de látványos előretörésben vannak az építőipari alkalmazások is, amelyek a 26 százalékot is elérhetik. Ez még szembetű-

időszakban ugyan növekedett az új munkaszerződés-kötések száma, de az egyrészt az idénymunkákkal, illetve a munkafelügyelőkké fokozott ellenőrzési akcióival magyarázható, mondta el lapunknak Ördög Lajos. A Kovászna Megyei Munkaügyi Felügyelőség vezetője szerint a legtöbb új szerződést országos szinten a feldolgozóiparban, mezőgazdaságban, kereskedelem és szolgáltatások terén, illetve a biztosítótársaságoknál kötötték. Ezt az információt

nóbb annak fényében, hogy ebből az ágazatból csupán tavaly húszezer ember maradt állás nélkül. A szezonális munkákat kínáló cégek (köztük vendéglátóipar, turizmus) negyede készül új alkalmazottakat felvenni, ettől nem sokkal marad el a kereskedelem 22 százalékos alkalmazási hajlandósága sem.

Székely Szilárd azzal egészíti ki, hogy tapasztalatai szerint jelenleg vidéken nagyobb a munkanélküliek álláshoz jutása

Statisztikán kívüliek

Az INS kedden közzétett, 2010-re vonatkozó részletes munkapiaci összeítése tovább árnyalja a képet. Eszerint tavaly Romániában a 15-64 közötti korosztálynak csupán 58,8 százaléka dolgozott, megközelítőleg 9,2 millió ember. Ezzel a foglalkoztatottsági aránnyal az ország sereghajtó az Unióban, ennél kevesebb aktív munkaerővel csupán Málta, Magyarország és Olaszország rendelkezik. Ha a dolgozók 20-64 éves korosztályát nézzük, valamivel javul az arány – 63,3 százalékra – ám ez

még mindig alulmarad az EU Lisszaboni Stratégiája által 2020-ra kitűzött hetven százalékos képet.

Cristian Orghonaş gazdasági elemző felhívta a figyelmet arra, hogy a mutatók értelmezésében fontos szem előtt tartani, hogy a statisztikákból kiesik a külföldön dolgozó több mint egymillió román állampolgár. „A hivatalos nyilvántartásban nem szereplő kenyérkeresők száma a valóságban egyrészt javít a helyzeten, mivel keresetük gyarapítja a belöldi vásárlóerőt, s így hozzájárul a bruttó hazai össztermék növekedéséhez is – másrészt viszont az esetükben elmaradó társadalombiztosítási és egyéb járulékok veszteséget jelentenek az államkassza bevételei szempontjából” – magyarázta a közgazdász. ◀

Globális görög bankdráma

ÜMSZ

A Fitch példáját követve négy, Romániában is jelenlevő görög bank besorolásán rontott a Standard & Poor's (S&P). A befektetői ház egyszerre három fokozattal, a rendkívül spekulatív CCC kategóriára minősítette vissza a Görög Nemzeti Bankot (NBG), az EFG Eurobankot, valamint az Alpha és Piraeus Bankot. Ez az osztályzat gyakorlatilag a „bóvli” kategóriának felel meg – az S&P a napokban ugyanezzel minősítette Görögország államadói beso-

rolását is, jelezve, az adósságok jövőbeli bármilyen átütemezése egy államcsőddel ér fel. Az érintett romániai pénzintézetek közül kettő, az Alpha Bank és az EFG-csoporthoz tartozó Bancpost az ország tíz legfontosabb szereplője közé tartozik, de az NBG által tulajdonlott Román Bank és a Piraeus is a közepmezőnyben mozog.

Ezzel egyidőben a másik nagy ház, a Moody's kilátásba helyezte a három legnagyobb francia pénzintézet, a BNP Paribas, a Société Générale, valamint a Credit Agricole visszaminősítését,

mivel úgy ítéli meg, túl nagy mértékben vannak kitéve a görög államadósságnak – írta a *Reuters*-re hivatkozva a *Mediafax*. A hitelminősítő bejelentését követően a francia kormány igyekezett nyugalomra inteni a befektetőket.

A görög bankokat már egy ideje rendkívül nehéz helyzetbe hozta, hogy az ügyfelek szinte pánikszerűen, tömegesen vonják ki pénzüket, hogy azt külföldön helyezhék letétbe, ha az államcsőd szélén táncoló országban még rosszabbra fordulnának a dolgok. ◀

Étel, csak jelzőlámpával

Hírösszefoglaló

Az Európai Tanács elnökségének tárgyalói megállapodtak tegnap az Európai Parlament és az Európai Bizottság képviselőivel az élelmiszer-címkézés reformjáról – adta hírül a *Reuters*-re hivatkozva a *Világ gazdaság*. Az új szabályok szerint valamennyi élelmiszer csomagolásán meg kell jeleníteni az energia-, a só-, cukor-, fehérje-, szénhidrát- és zsírtartalomra, valamint a telített zsírsav tartalmára vonatkozó adatokat. Kötelező lesz ugyanakkor feltüntetni a

származási országot a sertés-, marha-, bárány- és kecskehús, valamint a baromfi esetében is.

A *Reuters* bizottsági forrásokból úgy értesült, a tápanyagtartalomról tájékoztató adatokat nem a csomagolás fő oldalán kell elhelyezni, a szeszesitalokon pedig egyáltalán nem kell feltüntetni az adatokat. Bár a tagállamok kormányai eredetileg az úgynevezett alkopop italokra – alacsony alkoholtartalmú, édesített szeszesitalokra – is ki akarták terjeszteni a címkézési kötelezettséget, ez végül nem került a szabályozás

hatálya alá. Nem lesz kötelező azonban az irányadó napi bevételi érték (INBE) néven és ajánlott napi bevétel (RDA) néven is ismert tájékoztatás a só-, zsír-, cukor- és energiatartalomról. A százalékos bontású kimutatás feltüntetése több uniós törvényhozó szándékának megfelelően önkéntes lesz, a tagállamok azonban az uniós szabályoknál szigorúbb rendet is bevezethetnek. Az új rendszer azt követően léphet életbe, hogy a megállapodást hivatalosan elfogadják a kormányok és az Európai Parlament. ◀

Gyilkossággal vádolják az ügyvédet

Hírösszefoglaló

▶ Peldátlan gyilkossági ügy gyanúsítottját tartóztatták le tegnap Brassóban: Victor Teodorescu helyi ügyvédet azzal vádolják, hogy bérnyilkossággal ölette meg feleségét. A férfit letartóztatása után Bukarestbe szállították, s a fővárosi ügyészségi kihallgatáson azt is szeretnék tisztázni a nyomozók, hogy valóban biztosítási csalás van-e a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés mögött. A nyomozás eddigi adatai alapján Victor Teodorescu felbérelte a 21 éves Erwin Victor Preşmearan, aki több késszúrással márciusban megölte a 45 éves Violeta Teodorescut. A gyilkos lekötelezettje volt az ügyvédnek, édesanyja ugyanis korábban hatvan ezer eurót kért kölcsön Teodorescutól. Violeta Teodorescu három életbiztosítási kötvénnyel is rendelkezett, és mivel férjének hosszú ideje halmozódó adósságai voltak, a család rendkívüli pénzügyi gondokkal küzdött. Az ügyben eddig kihallgatott tanúk szerint Victor Teodorescu több embert is megkeresett azzal, hogy szeretné meggyilkoltatni a feleségét, de senki nem vállalta el a megbízást. A 21 éves bérnyilkos végül ráállt az alkura: öt 2008-ban egyszer már két év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték kábítószer birtoklásáért és terjesztéséért. A brassói ügyvéd feleségét állítása szerint nem ismerte, a gyilkosság napján váratlanul lepte meg Teodorescuék otthonában. Erwin Victor Preşmearanu huszonötösztör szúrta nyakon az áldozatot, a boncolás során a szakértők azt is megállapították: halála előtt ütlegelte a középkorú nőt. A helyszínelők azonosították a fiatal férfi nyomait a lakásban. A feltételezett bérnyilkos ennek ellenére a nyomozás során nem működött együtt a hatóságokkal. ◀

Új esély az árváknak

Enzentül külföldi szülők is vállalkozhatnak a romániai árvák gondozására, ha a szülőpár egyike román állampolgár

Fotó: Mediafax

Baloga-Tamás Erika Kovács Zsolt

▶ „Lazított” az örökbefogadási törvényen a szenátus: a kedden elfogadott módosítással gyorsabban található családra az elárvult gyerekek, és akár külföldi szülők is vállalkozhatnak a romániai árvák gondozására, ha a szülőpár egyike román állampolgár. Ez jó hír, de további egyszerűsítésre lenne szükség – állítják a szakértők –, mert egyre több az adoptálásra váró gyerek, egyre kevesebb az örökbefogadásra vállalkozó szülő. Többségüket a hosszadalmas és nehézkes adminisztráció bántortalanítja el. Hat évvel ezelőtt még 2500 házaspár döntött úgy évente, hogy árvát fogad örökbe, idén a számuk a becslések szerint nem haladja meg az 1700-at. Az adoptálás folyamatának hossza perödött: az öt évnél idősebb gyerekek hetven százaléka egészen biztosan nem talál családra, csak a csecsemők és a nagyon kis gyerekek a „kelen-dőek”. Bogdan Panait, az örökbefogadásokért felelős országos hivatal vezetője szerint évente hetven ezer gyerek vár elhelyezésre.

Csak csecsemőt!

Az országos adatokkal ellentétben Háromszéken nő-

vekvőben van az örökbeadások száma – derült ki a Kovászna Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság adataiból. Szász Katalin igazgató-helyettes lapunk érdeklődésére elmondta: idén eddig hét gyerek került „próbaidőre” örökbefogadó szülőkhöz. Két érintett helybeli, a többieket bukaresti, brassói, illetve Hargita megyei családok fogadták be. Tapasztalatok szerint a nagyvárosokban élő családok nem kötik különösebb feltételekhez azt, hogy kit fogadnak örökbe. A háromszékiek viszont csak a csecsemőkorú gyerekek iránt nyitottak. A szakemberek és az örökbe fogadó szülők egyaránt a bonyolult örökbefogadási procedúrára panaszkodnak. A jelenlegi törvény ugyanis elsősorban a biológiai szülők jogait védi. Szász Katalin elmondta: egy gyereket akkor nyilváníthatnak örökbe fogadhatóvá, ha szülei törvénytelen lemondanak jogairól, illetve ha a biológiai szülők elérhetetlenek, és a bíróság többszöri felszólítására sem jelennek meg a tárgyaláson. Ha a törvényesek örökbe fogadhatóvá nyilvánít egy gyereket, felkerül országos hivatal listára, az elsősorban lakhelyén próbálnak számára új családot találni.

Roma nem kell

A most módosított törvény 2005-ös életbelépése

óta Hargita megyében évente tíz-tizenöt gyereket fogadnak örökbe – ez messze elmarad az országos átlagtól. Elekes Zoltán, a Hargita Megyei Gyermekvédelmi és Szociális Igazgatóság vezetője megerősítette: a gyermekek jogi helyzetének tisztázása, illetve örökbe fogadhatóvá nyilvánítása az igazán időigényes folyamat. „Annak ellenére, hogy a nevelőszülői hálózatban elhelyezett gyerekek többségét a szülei, családtagjaik nem látogatják és nem érdeklődnek irántuk, az intézményünknek nem áll módjában örökbe adhatónak nyilvánítani a rászorulókat. A jelenlegi törvény életbelépése előtt volt egy 6 hónapos türelmi időszak, ha ez alatt a szülei nem tartották vele a kapcsolatot, akkor a gyermekjogvédelmi hivatal javaslatot tehetett az örökbeadásukra” – nyilatkozta lapunknak a hivatalvezető. Mint megtudtuk, a friss módosítások révén újra lesz ilyen türelmi küszöb, egy év áll majd a szülő rendelkezésére, hogy döntsön. Elekes Zoltán a Hargita megyei viszonyokat ismertette elmondta: a családok többsége két évesnél nem idősebb gyereket örökbefogadására vállalkozik, továbbá a helyiek elzárkóznak a romák, a tartósan beteg vagy fogyatékkal élők befogadásától.

Az alacsony helyi örökbe fogadási kedv egyik magyarázata lehet Elekes Zoltán szerint, hogy a Hargita megyei gyermekjogvédelmi rendszerben többnyire roma származású gyermekek élnek.

Hivatali szegregáció

Bogdan Panait az örökbe fogadási eljárással kapcsolatban azt is hangsúlyozta, sokszor nem az adminisztratív és jogi feltételek miatt lassú az adoptálás, hanem azért, mert a gyermekvédelmi rendszerekben dolgozók felkészületlenek, ahelyett hogy segítenék a vállalkozó kedvű szülőket, inkább elbántortalanítják őket.

„Mi még egyelőre csak érdeklődünk az adoptálás után, mert egy hét éves gyerekek van, és már biztos, hogy nem lehet természetes úton testvére. Mindenki arról beszél, hogy nehéz olyan gyereket találni, aki nem cigány, és nem túl idős” – nyilatkozta lapunknak egy marosvásárhelyi apa. A férfi szerint ezek a szempontok elfogadhatatlannak. „Terhesség esetén sem adhatunk le rendelést, hogy milyen színe legyen a gyerek szemének, mekkora legyen az intelligenciája, és nem zárhatjuk ki azt sem, hogy betegesen jön a világra” – magyarázta. ◀

Röviden

Uzsorást fogtak

Gyilkossággal fenyegetőző uzsorást vettek őrizetbe Sepsiszentgyörgyön. Buzsi Andrea szóvivő arról tájékoztatta a sajtót, hogy a rendőrség 29 naps előzetes letartóztatásba helyezte a sepsiszentgyörgyi K. Jánost. A gyanúsított tettelegességgel fenyegette áldozatát az uzsorakamatra kölcsön adott pénzért, amikor tetten érték. A rendőrség úgy tudja, a tettes 2008-ban 3000 lejt adott kölcsön egy 42 éves férfinak, azzal a feltétellel, hogy havonta 500 lejnyi uzsorakamatot fizet addig, míg egy összegben meg tudja adni a 3000 lejt. Az adós tavaly nyárig minden hónapban fizette a havi 500 lejes „részletet”, de végül fizetésképtelenné vált. A rendőrség szóvivő elmondta: K. János tavaly június óta rendszeresen veréssel és halállal fenyegette az áldozatát, akitől összesen 8000 lejt akart behajtani. A férfi ellen zsarolás vádjával indult bűnvádi eljárás.

Jobban ment a román

Jól teljesítettek az érettségi szóbeli vizsgákon a Hargita megyei diákok. A három ezer végzős 40 százaléka románból kitűnő minősítést kapott, ezer diák közepesen vizsgázott. Eddig még senkit sem zártak ki szabályszegésért vagy puszkázásért az idei érettségiről. A megyei tanfelügyelőségben összesített adatokból kiderült, hogy a magyar szóbelin tizből hét diák kitűnő, míg három közepes minősítést kapott.

Szigorú tengerparti KRÉSZ

Szigorú közlekedésrendészeti szabályokat léptetett érvénybe a rendőrség a Fekete-tenger romániai partszakaszain. Tízezer lejtől húszezer lejig bírsághatják azokat például, akik autóval behajtanak a homokos üdülőövezetekbe. A szabályszegőket térfelvétel kamerával is követik.

Kamerák a Házsongárdban?

Sipos M. Zoltán

▶ Térfelvétel kamerák elhelyezését és éjszakai világítás biztosítását javasolja a Kolozs Megyei Ifjúsági Fórum (KIFOR) kolozsvári tagszervezete a helyi önkormányzatnak a Házsongárdi temetőben tapasztalható rombolások megakadályozása érdekében. A civil szervezet úgy véli, ha biztonsági berendezéseket telepítenek, akkor a temető hatékonyan elejét veheti a megszokottá vált bűncselekményeknek. Az utóbbi időszakban több visszaélés is elkövetett a kolozsvári temetőmaffia. Két 19. századi, restaurált sírkövet ismer-

etlen tettesek gépolajjal öntötték le a hétvégén. A Bánffy-sírkertben található sírkövek maradandóan sérültek. Az ismeretlen tettesek megrongálták Nagy Gyula, a rendszerváltás előtti utolsó református püspök sírját is. Ezt a sírmléket nemrég újították fel, a restaurálás mintegy 15 ezer lejbe került. A vandalizmus nyomait pünkösdvasárnap fedezte fel a Házsongárd Alapítvány igazgatója, Gergely Istvánné Tőkés Erzsébet. Legutóbb januárban történt hasonló bűntett a temetőben. Az alapítvány és a Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság akkori bejelentése arra figyelmeztetett:

ismeretlenek három 19. századi sírmléket romboltak le. A két márvány és egy homokkő síroszlopot a tettesek összetörték, a hozzájuk tartozó sírhelyeket pedig szétdőlték. A Házsongárd Alapítvány és a műemlékvédő társaság munkatársainak feltételezése szerint vannak, akik a műemlékvédelmi törvényre fittyet hányva így „szabadítanak fel” sírhelyeket a védett temetőben. Ahhoz, hogy meg lehessen akadályozni a sírmlékek pusztulását, műemlékké kellene nyilvánítani ezeket. Várhatóan az UNESCO a világörökség részévé nyilvánít kétszáz sírmléket. ◀

„Ministerul Mediului și Pădurilor organizează concurs în data de 28 iulie 2011, ora 1000 proba scrisă și interviul în vederea ocupării postului contractual de consilier pentru afaceri europene aflat la Serviciul Afaceri Europene din cadrul Direcției Afaceri Europene.

Dosarele de înscriere la concurs se depun până la data de 28 iunie 2011 la sediul Ministerului Mediului și Pădurilor, Bd. Libertății, nr.12, Sector 5, București, la Direcția Resurse Umane, etajul II, camera 328.

Condițiile de participare la concurs, bibliografia, ora de desfășurare a concursului precum și actele solicitate candidaților pentru dosarul de înscriere se afișează la sediul ministerului poarta B și pe site-ul www.mmediu.ro.

Alte informații referitoare la organizarea concursului pot fi obținute la telefon 021/316.02.28.”

Röviden

Jövőre jelenik meg Saramago utolsó, befejezetlen regénye

Jövőre kiadják José Saramago utolsó, befejezetlenül maradt regényét – jelentette be, a Nobel-díjas író özvegye. A világhírű portugál író ezen a regényen dolgozott, amikor 87 esztendőskorában, éppen egy éve, tavaly júniusban elragadta a halál. A mű a hadiiparral és az illegális fegyverkereskedelemmel foglalkozik. Saramago 1993-ban hagyta el Portugáliát, majd a Kanári-szigeteki Lazaro-tételepedett le. Házában múzeumot rendeztek be. Az író életművének utolsó befejezett regénye, a *Káin* 2009-ben jelent meg.

Rádió- és Televízió-történeti Múzeum nyílik Budapesten

Az elmúlt évtizedek köz-média-történetét felidéző, számos technikatörténeti érdekességet összegyűjtő Rádió- és Televízió-történeti Múzeum nyílik Budapesten, a Magyar Rádió Pollack Mihály téri székházában. Az egyedülálló gyűjtemény a Múzeumok éjszakáján, június 24-én lesz először látogatható. Ez a gyűjtemény Magyarország első és egyetlen, tematikusan berendezett, a rádiózás és televíziózás történetét bemutató múzeuma. Látogatói megtudhatják, hogy régen milyen készülékek segítségével tájékozódtak a világ eseményeiről, és meglevenedik előttük a magyarországi rádiós és televíziós műsorszolgáltatás kezdete.

Népies az idei Csűrszínház

Szélyes Ferenc (balról a második) tegnapi sajtótájékoztatóján közölte: a IX. Csűrszínházi Napok a népiesség felé fordul

A szerző felvétele

„Népiesre veszi idén a figurát” a Miházán kilencedszer sorra kerülő Csűrszínházi Napok rendezvénysorozat. Szélyes Ferenc színművész, ötletgazda és szervező elmondta, tavaly a Kallós Zoltán gyűjteményéből született válaszúti múzeum avatója sugallta az ötletet, hogy a népi hagyományokat szólatatják meg az idei rendezvényen.

Antal Erika

„Ideje helyet adni a népi jellegnek is” – jelentette ki tegnapi sajtótájékoztatóján Szélyes Ferenc színművész, a július 1-je és 3-a kö-

zött zajló Csűrszínházi Napok szervezője. A Miházán született színész szerint ez többek közt azt jelenti, hogy Kallós Zoltán lesz a díszvendég, aki nemcsak előadással érkezik a felső-

nyárádmonti faluba, de válaszúti gyűjteményéből is hoz egy kiállításra való izelítőt, amit két hónapon át látogathatnak a miházaiak és a Miházára látogató érdeklődők.

Főszerepben a néptánc és a népzene

A tegnapi sajtótájékoztató elhangzott: a IX. Csűrszínházi Napokon nagy szerepet kap a néptánc és a tánc, ennek jegyében első alkalommal kapcsolódik be a szervezésbe a Bekecs Néptáncgyűjtés is, amely saját táncszínházi produkciójával, a *Trilógiával* lép fel, illetve táncot tanít azoknak, akik nemcsak nézni, de gya-

korolni is szeretnék azt. Az idén is lehet számítani a Maros Művészegyüttes előadására, ezúttal Varga János a *Szem látta, szív szerette* című táncjátékra, valamint a magyarországi Forrás Színház produkciójára, amely illeszkedve a népi stílushoz, Kátón Imre *Csikómyói passió* című darabját mutatja be. Sebestyén Melinda, a sepi-szentgyörgyi Tamási Áron Színház művésze *Párjavesztett* című, székely népdalokból összeállított műsorával áll színpadra. Az Öves Együttes moldvai csángó műsorával lép a nézők elé. A népi jelleget hangsúlyozandó, az idén először kapcsolódott be a szervezésbe a Romániai Magyar Gazdák

Egyesületének (RMGE) Maros megyei szervezete is, amely a népművészek bemutatását, a népi termékek kiállítását, a hagyományos népi mesterségek megismerését vállalta magára. A környező falvak népművészei, fafaragói, gobelin, írásos, keresztiszemes kézimunkák készítői nemcsak eladásra kínálják portékáikat, de akár meg is tanítják azok előállításának módját a kíváncsiaknak. Csomós Attila, az RMGE elnöke elmondta, mivel szerinte „az agrikultúra és a kultúra” nem esik olyan messzire egymástól, többéves tapasztalatuk van a különböző népművészeti kiállítások szervezésében, a hagyományok ápolásában.

Figyelnek a gyerekekre is

A gyerekek a hagyományokhoz híven az idei Csűrszínházi Napokon is külön figyelmet kapnak, a szervezők szerint szórakoztatásukat a Garabonciás Együttes vállalta, táncot, zenét, éneket, népi játékokat tanít nekik. A gyerekek nézőseregére számít az Ariel Gyermek- és Ifjúsági Színház is *Csipkerózsika* című produkciójával. Délelőttönként pedig pónilovak, számfogó és hintó áll a legkisebbek rendelkezésére. A Csűrszínházi Napok ideji programjában szerepel többféle (fotó, faragott bútor, címer, jelmez) kiállítás, könyvbemutató, Szélyes Sándor-émlékszóba avatója és huszárparádé is. ◀

Véghajrában a váradi magyar intézmények önállóosodása

Totka László

Várhatóan holnap érkezik válasz a Bihar megyei prefektúra jogászaitól az önálló nagyváradi magyar színház megalapításával kapcsolatban – tudtuk meg Szabó Ödön RMDSZ-es megyei tanácsostól. Tájékoztatása szerint ha a kormányhivatal nem talál további kifogásokat, akkor érvénybe lép Bihar Megye Tanácsa május 31-i határozata a Nagyváradi Magyar Színház nevet viselő intézmény létrejöttéről.

Mint ismert, a megyei önkormányzat május végén már a harmadik határozatát hozta az önálló magyar, illetve román színházak megalapításáról, mivel az előző kettőt a prefektus a közigazgatási bíróságon megtámadta. Szabó tájékoztatása szerint ha a prefektúra ezúttal nem akadékoskodik, akkor a közigazgatási bíróságon zajló eddigi perek is okafogyottá válnak. Az RMDSZ-es politikus szerint a kormány-

hivatal jogászaiknak nem lesz miért gáncoskodniuk, ugyanis legutolsó tanácsi határozat a prefektúra által kért valamennyi jogi feltételnek eleget tesz: egy hónapig írásban lehetett az új tervekhez hozzászólni a lakosság részéről, május 26-án pedig közmeghallgatást is tartottak a témában.

Mint ismert, a prefektusi gáncoskodások ellenére a magyar színház már február 27-én önállóosodott, az intézmény saját költségvetéssel és menedzserrel működik azóta – az új intézmény magába foglalja a bábos Lilliput Társulatot és a Nagyvárad Táncgyűjtést is. A Iosif Vulcan Színházhoz a Crișana Táncgyűjtés és a bábszínház román társulata, az Arcadia került. A döntés ellen román lakosok aláírást gyűjtöttek, illetve gyertyás demonstrációt tartottak a színházépület előtt. Gavrilă Ghilea prefektus felhívta a testületet a román és a magyar színház kettéválasztásával kapcsola-

tos döntéseinek visszavonására. Ghilea levelében akkor élesen bírálta az átszervezésre vonatkozó határozatokat amiatt, hogy nem rendelkezik a színház, a javak és az alkalmazottak átvételéről. A prefektus szerint nem is átszervezésről van szó, hanem bizonyos intézmények megszüntetéséről és újabbak létrehozásáról. Ugyanakkor törvénytellennek tartja azt is, hogy nem kérték ki a névadásért felelős megyei bizottság véleményét, mielőtt a két új intézmény nevét beírták a határozatokba.

Dimény Levente, a Szigligeti Társulat művészeti igazgatója januárban hangsúlyozta lapunknak, hogy a Nagyváradi Állami Színház két társulatának különváltását mind a román, mind a magyar társulat akarta. Ugyanakkor arra is emlékeztetett, hogy a különválásról már tíz évvel ezelőtt is voltak tárgyalások az akkori társulatvezető, Meleg Vilmos és a megyei tanács között. ◀

Gáspárik Attila is pályázik a vásárhelyi színház élére

ÚMSZ

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház igazgatói tisztségére jelentkezik Gáspárik Attila, aki tegnap nyújtotta be pályázatát a bucaresti kulturális minisztériumhoz. A hírt maga a Művészeti Egyetem rektora jelentette be a Facebook közösségi oldalon. Amint bejegyzésében jelezte: nem tartja szerencsésnek a funkcióhalmozást, így amennyiben a színház igazgatója lesz, akkor lemond a rektori tisztségéről. A *transindex.ro* megtudta, hogy Gáspárik egy közel ötven oldalas menedzseri projektet nyújtott be a pályázatával. A portálnak elmondta, ha az elbíráló bizottság megfelelőnek tartja a tervét, akkor július 1-jén sor kerülhet a meghallgatására, majd nem sokkal ezután döntenek a kinevezéséről. Az internetes portálnak elmondta, azért pályázta meg az igazgatói tisztséget, mert „hiába próbálunk az egyetemen jó és tehetséges szakem-

Gáspárik Attila lemond rektori tisztségéről, ha igazgató lesz

bereket képezni, a szakmára megtanítani, ha nem tudunk példát mutatni, és mindannyian menekülnek a színház elől”. Gáspárik hangsúlyozta, sokkal több lehetőséget lát a marosvásárhelyi színházban – még jelenlegi állapotában is – mint ahogyan azt kihasználják. „Mivel

nem tudok arról, hogy olyan személy pályázná erre a tisztségre, aki egy hosszabb távú stabilizációs tervet képes lenne megvalósítani, ezért – nagyon sok vívódás után – úgy döntöttem, jelentkezem a tisztségre” – magyarázta a *transindex.ro*-nak Gáspárik Attila. ◀

Főmunkaidős animáció

Megkezdődött tegnap a kelet-európai régió legnagyobb animációs szemléje, a X. Kecskeméti Animációs Filmfesztivál. Felméri Cecíliát, az egyik legismertebb erdélyi animációs rendezőt, a több díjat is nyert Mátyás, Mátyás rendezőjét az erdélyi animációról kérdeztük.

Farkas István

Hogyan látja az erdélyi animációs filmművészet jelenlegi helyzetét?

– Amióta elterjedt a számítógépes animáció, meg kell különböztetnünk legalább kétféle animációs hozzáállást. Az egyik a klasszikus animátoroké, akik éveken keresztül, nagy stúdiókban tanulják a szakmát, náluk a rajztudás és a szakmai tudás alapfeltétel, sok pénzből, nagy apparátussal készítik a filmjeiket. Ez a lehetőség teljes mértékben hiányzik az erdélyi animációból. A másik hozzáállás már sokkal inkább jellemző az erdélyi animációs filmesekre, ez pedig a lelkes amatőröké vagy fél-amatőröké, akik leginkább számítógépen, gyorsan elkészülő animációkat készítenek, amelyeknek fő erőnye a könnyedség és a jó ötlet. Ezek a filmek jó esetben valamilyen filmes iskolában vagy animációs workshopon megtanulják az animáció alapjait, ritkább esetekben esztétikailag vagy technikai értelemben profi színvonalú filmek készülnek, és nagy ritkán az is előfordul, hogy esetleg a filmek valamilyen támogatásból készülnek.

Ön szerint mi hiányzik a leginkább a minőség és mennyiség javuláshoz?

– Nem tudom, hogy mi lenne az az elem, ami leginkább fellendítené az erdélyi animációs filmek minőségét és mennyiségét, de úgy látom, hogy egy támogatási

rendszer mindenképpen fontos lenne, mert akkor a filmkészítők nem kizárólag hobbi szinten foglalkoznának animációval, hanem esetleg „főmunkaidőben”, ami sokat lendítené a filmek minőségén. Mi most létrehoztuk az Erdélyi Magyar Filmszövetséget, amely az erdélyi film és ezen belül az animációs filmek támogatásáért is küzd. Nyilván a képzés intenzitásán is lehetne javítani, vagy például az is jót tenne, ha Erdélybe jönne esetleg egy profi stúdió, ahol alkalmaznának helyi animátorokat is, akik így sokat tanulnának.

És mi kell még a pénz mellé?

– Ha valaki elkészít egy animációt és az jól sikerül, az illető pedig rájön, hogy szereti azt csinálni és fejlődni szeretne, akkor meg kell küzdenie azzal, hogy Erdélyben nincs egy profi animációs rendszer, ahova bekerülhet. El kell menni animációt tanulni Budapestre vagy pályázni Bukarestbe, ami a rendszer kritériumai miatt elég nehéz, vagy akár még messzebbre.

Milyen képzési lehetőségek vannak, illetve kellene legyenek az erdélyi animációsok fejlődéséhez, az erdélyi animáció fellendüléséhez?

– Különböző mértékű animációs oktatás van a Partiumi Keresztény Egyetemen, a kolozsvári Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem filmfotó-média szakán és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem fil-

mes szakán is. Az évente rendezésre kerülő Filmtett–Duna Műhely táborban minden évben van animációs műhely és a különböző szervezetek gyakran szerveznek képzéseket, workshopokat. Nagyon fontosnak tartom az Animest Animációs Filmfesztivál létezését, a fesztivál szervezői a román animáció fellendítését tűzték ki célul és most elkezdtek képzéseket is szervezni. Az interneten is fellelhető néhány igazán kiváló oktató-DVD és könyv az animációról. Akit érdekel az animáció és tényleg tanulni akar, annak Erdélyben is van ahol tanulnia, de természetesen külföldön való tanulásra is sok lehetőség van, például Budapesten külön animációs szak van a Moholy Nagy Művészeti egyetemen. Más területeken sem érdemes kivárni azt, hogy a sült galamb a szánkba repüljön, az animáció pedig végképp nem az a műfaj, ahol az ered-

ményt készen kapjuk valamely képzésen. Az animációban rengeteg türelemmel és kitartással lehet elérni azt, amit az ember akar, de aki képes kitartani, annak nagy elégtétel látni, ahogy egy mozgás összeáll, és végre elkezd működni az, amit korábban elképzelt.

Mi jelenti a legnagyobb kihívást az animációban?

– Az, hogy olyan stílust tudjak találni a filmhez, ami tetszik, ami ugyanakkor illeszkedik a rendelkezésünkre álló anyagi és technikai erőforrásokhoz. Illetve amit nem érzek kompromisszumnak amiatt, hogy nem tudok rajzolni vagy mert nem tudjuk a szükséges munkamennyiséget megfizetni. Ezért nem fognék bele például komplex 3D animációba, mert azt egy profin felszerelt stúdió és rengeteg jól megfizetett szakember híján csak gyenge minőségben tudnánk elkészíteni.

Kettős tükör

Barack Obama amerikai elnök és Hillary Clinton külügyminiszter főpatronálásával olyan kommunikációs „árnyékhálózat” fejlesztésébe kezd az USA, amelynek segítségével a világ tudomására juttathatják véleményüket a cenzúrák által sújtott országokban élők is. Úgy ítélik, hogy a nyílt véleménynyilvánítástól amúgy is retteget arab országok nemrégiben történt durva net-cenzúrázásai után, és főleg Kína és Oroszország posztkommunista eredetű kommunikáció-idegenkedése miatt ideje lenne egy ilyen információátviteli módszert kifejleszteni. A bibi csak az, hogy ezt az újítást Amerika kezdeményezte, az ő tervei alapján készül majd, és a Fehér Ház jobban bele fog látni ebbe az adatáramlásba, mint bárki. Vajon tényleg komolyan gondolják az egyéni szintű véleménynyilvánítás módjának globális szintű megreformálását, vagy csak a CIA dolgát akarják megkönnyíteni? Ha az utóbbi, akkor egyfelől átlátszó csel, másfelől pedig veszedelmes, kétélű fegyver.

(pri)

Röviden

Európai netezők: a németek videóznak a legtöbbit

Az online videó a televízió konkurenciájává kezd válni, e folyamat éharcosai pedig egyes európai országok netezői – olvasható a comScore elemzésében. Németország nemcsak a legtöbbit videózik hazája 45 millió webvideó-felhasználóval és a userenkénti 186,9 darab webes kisfilmmel havonta, hanem a leginkább elkötelezettek is, a német internetezők átlagosan csaknem 20 órányi online videót néznek havonta. A második helyen Törökország áll 168,6 darab videóval felhasználónként, 18,7 darab óra/hó időtartammal és 20,7 millió userrel. A ranglista harmadik helyezettje Nagy-Britannia (166,4, 17, 32,5 millió).

Tizennégy éves diák rajza a Google első magyar doodle-ja

A Google első magyarországi doodle-rajzoló verseny győztesének, Kovács Illésnek az alkotása nyitotta tegnap a google.hu oldalt. Doodle 4 Google – Nekem Magyarország című pályázaton az volt a feladat, hogy értelmezzék újra a Google-logót, és készítsenek egy saját változatot, amely reprezentálja számukra Magyarországot. A 4 kategóriákba nevezhető alkotások közül szakmai zsűri választotta ki, hogy melyek kerültek a legjobb 60 közé, amelyből aztán az internetezők választották ki a korcsoportok legjobbait. A salgótarjáni fiatal az elismerésen kívül egymillió forintot nyert az iskolájának, a korcsoportok győztesével egyetemben kapott egy laptopot, és elutazhat velük a Google zürichi fejlesztőközpontjába is.

Sztársarok

Budapesten forgat Depardieu

ÜMSZ

► Budapestre érkezett a héten Gérard Depardieu. A francia színész az *Asterix és Obelix: Isten óvja Britanniát* című filmben szerepel, amelyben már negyedszer formálja meg Obelixet. Laurent Tirard 3D-ben forgó történelmi vígjátéka francia, spanyol, olasz, magyar koprodukcióban készül a főtű stúdióban. A forgatás Mátyás kezddődött, július 20-ig a főtű filmstúdióban zajlik, majd Írországban fejeződik be. A filmet Franciaországban 2012. október 17-én mutatják be.

Az 1948. december 27-én született művész egyike a legfoglalkoztatottabb francia színészeknek, ami nem csoda, hisz közel kétszáz filmben játszott. Első szerepét 1970-ben kapta Michel Audiard-tól, aki *Le cri du cormoran le soir au-dessus des jonques* című filmjében foglalkoztatta. Az igazi áttörést 1974-ben Bertrand Blier rendező filmje, a *Herék, avagy a tojástartó* hozta meg számára. Egy évvel később sikerült megszabadulnia a huli-

Gérard Depardieu a főtű stúdióban forgatja a 3D-s *Asterix és Obelix*-et

gán-csirkefogó szerepkörtől, miután sikert aratott Jacques Rouffio *Sept morts sur ordonnance* című filmjében. Ezt követően nagy olasz rendezőkkel dolgozott: Bernardo Bertolucci (*Huszonegyedik század*), illetve Marco Ferreri (*Szia, majom!*). Depardieu

mindenkit lenyűgözött azzal, hogy rendkívüli könnyedséggel tudott váltani az egymástól különböző filmműfajok között. Hollywood a kilencvens években fedezte fel, 1990-ben Peter Weir *Zöld kártya* című filmjében játszott. ◀

Kézzel varrott cipők készítésében jártas cipészt keresünk budapesti munkahelyre. Magas fizetési lehetőség! Telefon: +36-30-2511142.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr.1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2011. június 17.

A nap filmjei

VIASAT3, 22.25

Halálos terápia

Titokzatos halálesetek követik egymást egy New York-i kórházban, s különös módon az elhunytak mind szerencsétlen hajléktalanok. Az események felkeltik egy fiatal orvos figyelmét, aki minél többet tud meg az elhalálozások hátteréről, annál inkább kezd kételkedni neves, köztisztelőben álló professzorában. A fiatal doktor egy olyan programra bukkan, melynek feltárása orvosi hitelét fenyegeti.

DUNA TV, 23.30

Apátlan anyátlanok

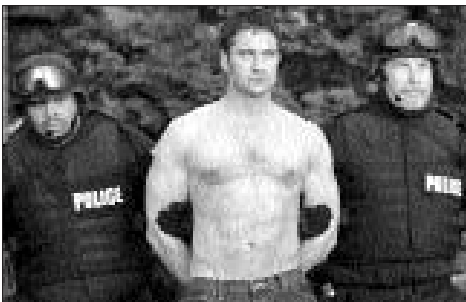
A négy nagylányát nevelő Terryt egy nap szó nélkül elhagyja a férje. Az asszonyból a harag, a megalázottság és a tehetetlenség a legrosszabbat hozza ki: iszik, kötekedik a lányokkal és miközben lassan-lassan összejön a szomszédokban lakó, valaha jó nevű baseballjátékos, az iszákos és jámbor Dennyvel, maga sem veszi észre, hogy beleszeret a ragaszkodó férfiba.

Pro Tv, 20.30

Törvénytisztelő polgár

Egy betörés vérengzésé fajul, az egyedüli túlélőt semmi sem gátolhatja meg abban, hogy megbosszulja szeretteinek halálát. A Törvénytisztelő polgár az Olasz melé rendezőjének új, pörgős akciójelenetekkel teli filmje. Clyde Shelton egy becsületes családapa, akinek feleségét és lányát brutálisan meggyilkolják a félresikerült betörés során.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közelről 16.45 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Híregyedőre, Rádióújság 12.00 Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Híregyedőre, Délutáni váltás 16.00 Híradás, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Élő muzsika

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Mozgáster 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

- 6.55 Térkép (ism.)
- 7.40 Vannak vidékek (ism.)
- 8.10 Magyar elsők
- 8.30 Híradó - Reggel
- 8.40 Család-barát (ism.)
- 9.40 Főzés? Gyerekjáték!
- 9.45 Hókusz-Pókusz Cirkusz
- 9.50 Zénó
- 10.00 A dzsungel könyve
- 10.30 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
- 11.25 Derrick (krimisor.)
- 12.30 Kíváncsgosár
- 15.00 Híradó
- 15.15 Térkép
- 16.00 Kézjegy
- 16.45 Sámánösvényen
- 17.20 Kisenciklopédia
- 17.30 Építészet XXI
- 18.05 Dakteri (am. kaland sor.)
- 19.00 Híradó
- 19.35 Mese
- 20.00 Szelek szárnyán (kan. sor.)
- 21.00 Híradó
- 21.10 Sport hírek
- 21.20 Közbeszéd
- 22.00 Cranford (angol sor.)
- 22.55 Dunasport
- 23.05 Liszt - Maraton
- 23.30 Apátlan anyátlanok (am.-német-angol rom. dráma, 2005)
- 1.25 A Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenye

TVR 1

- 6.15 Teleshopping
- 6.55 Románia himnusza
- 7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés
- 8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
- 10.00 Nostalgikus évek (ism.)
- 12.00 TVR 55
- 12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
- 14.00 Hírek, időjárásjelentés
- 14.45 e-FORUM (live)
- 15.15 Teleshopping
- 15.30 Parlamenti pártok fóruma
- 16.00 Románia parlamentje
- 17.00 La vie en rose
- 18.00 Hírek, időjárásjelentés
- 18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
- 19.45 Sport
- 20.00 Hírek, időjárásjelentés
- 21.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor (live)
- 23.10 Tsotsi (dél-afrikai-angol dráma, 2005)
- 0.50 Út a mennyországba (izlandi-amerikai film-dráma, 2005)
- 2.20 Byron lord kalandjai (angol dokumentumf. sor.)

VIASAT 3

- 9.45 Chicago Hope Kórház (sor.) 10.40 June vidám élete (am.-kan. vígj.)
- 12.35 A Nagy Ő 14.55 Dawson és a haverok (sor.) 15.50 A médium (sor.) 16.45 Gyilkos számok (sor.) 17.40 A dadus (sor.) 18.05 Egy kapcsolat szabályai (sor.) 18.30 Doktor House (ism.) 19.25 Jól nézek kil 20.25 Két pasi (ism.) 21.25 Doktor House (sor.) 22.25 Halálos terápia (am. krimi)

m1

- 6.23 Kárpát Expressz
- 6.50 Ma Reggel
- 10.00 Sherlock Holmes, a mesterkopó
- 10.55 Nappali Közéleti szórakoztató magazin
- 13.01 Híradó délben
- 13.30 Kárpát Expressz
- 14.00 Átjáró
- 14.25 Körzeti magazinok
- 15.15 Útravaló
- 15.35 Űvegvilágom (dokumentumf.)
- 16.05 Ausztrália (term. sor.)
- 16.35 Ez csak divat
- 17.00 Bűvölet (olasz sor.)
- 17.30 Híradó
- 17.40 Körzeti híradó
- 17.55 Teadélután
- 18.55 India - Álmodj utján (kaland sor.)
- 19.40 Futótűz (amerikai sorozat)
- 20.30 Híradó este
- 20.55 Sport hírek
- 21.05 Gigánszerem (magyar operettfilm, 2002)
- 23.35 24 (amerikai sorozat)
- 0.25 Az Este
- 0.55 Záróra fiataloknak
- 1.25 Hírek
- 1.30 Sport hírek
- 1.40 Ma Reggel (ism.)
- Közéleti műsor
- Benne: Híradó, sport hírek, időjárás-jelentés

TVR 2

- 5.00 Hírek (ism.)
- 6.00 Biznisz óra (ism.)
- 7.00 Teleshopping
- 8.10 Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor
- 10.00 Légy formában
- 10.30 Auto-mánia
- 11.00 Vallomások
- 12.00 Hírek
- 12.30 Biznisz óra
- 13.30 Jamie és az iskola kántinja
- 14.00 Miért ABC
- 14.35 Együtt Európában
- 15.30 Ma a holnapról
- 16.00 Bűvölet (olasz sorozat)
- 17.00 Hírek, időjárásjelentés
- 17.30 Vallomások
- 18.30 A Simpsons család (am. anim. sor.)
- 18.55 Adio
- 19.00 Biznisz óra
- 20.00 Három királyság (kínai sor.)
- 21.00 Lehet, hogy nem tudtad
- 21.15 Győztesek
- 21.25 Austria Viena - Luis Figo and Friends barátságos labdarúgó mérkőzés
- 23.30 Tolvajok kamerával
- 0.25 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
- 1.15 Nagy lábón - kulturális magazin (ism.)

SPORT.RO

- 7.00 Sport.ro Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Pontos sportidő (live) 20.00 Pokerstars Big Game 21.00 Wrestling RAW 23.00 American Gladiators 0.00 Sport.ro Hírek 0.30 Érzéki ajkák

m2

- 6.50 Ma Reggel
- 10.00 Kerek és lépések
- 10.35 Hrvatska kronika
- 11.05 Ecranul nostru
- 11.30 Körzeti magazin
- 12.25 Néprajzi értékeink
- 12.30 „...hol élsz Te?”
- 13.01 Híradó délben
- 13.30 Kárpát Expressz
- 13.55 Záróra
- 14.45 Távoli misszió (magyar ismeret. film)
- 15.25 Kalandozó
- 15.50 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
- 16.45 Maupassant történeteiből (francia sor.)
- 17.45 Múzeumtúra (dok. f.)
- 18.10 Magyar bulizene
- 19.05 1100 év Európa közepén
- 19.35 Esti mese
- 20.00 Filmsztárok a vadonban
- 21.00 Híradó este
- 21.25 Sport hírek
- 21.30 Hogy volt?!
- 23.00 Rózsaszín (auszt. sor.)
- 23.50 Tulpan (német-kazah- lengyel vígj., 2008)
- 1.30 India - Álmodj utján (sor.)
- 2.20 Futótűz (am. sor.)
- 3.00 Stingers (auszt. krimisor.)

PRO TV

- 5.00 20 év után (talk show) (ism.)
- 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
- 7.00 Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr?
- 10.00 Ma soeur est moi (francia játékf., 2008) (ism.)
- 12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
- 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 14.00 Tükröm, tükröm... (amerikai romantikus vígjáték, 1996)
- 16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
- 17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
- 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 20.30 Törvénytisztelő polgár (amerikai krimi, 2009)
- 22.45 Tűzkítérés (am. akcióf., 2002)
- 0.45 Alkonyat (amerikai film-dráma, 2008) (ism.)
- 3.15 Tűzkítérés (amerikai akcióf., 2002) (ism.)

RTL KLUB

- 7.00 Infománia (ism.)
- 7.25 Fókusz (ism.)
- 7.55 Reggeli magazin-műsor
- 10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.)
- 11.05 Top Shop
- 13.00 RTL Klub Híradó
- 13.10 Asztro Show
- 14.30 Fél kettő
- 15.25 Gilligan szigete - A kulisszák mögött (am. film-dráma, 2001)
- 17.15 Mindörökké szerelem (mexikói sorozat)
- 18.20 Ezel - Bosszú mindhalál (török sorozat)
- 19.30 RTL Klub Híradó
- 20.05 A mentalista (am. krimisor.)
- 21.05 Fókusz
- 21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
- Utána: RTL-hírek
- 22.20 CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.)
- Utána. RTL-híradó
- 23.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisorozat)
- 0.15 A főnök (am. krimisor.)
- 1.15 Reflektor
- 1.25 Törzsutas (ism.)
- 1.55 Döglött akták (am. krimisor.)
- 2.45 Autómánia (ism.)

ANTENA 1

- 6.00 Híradó, Sport (live)
- 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora
- 10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
- 11.00 Knight Rider (amerikai akció sor.)
- 12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat)
- 13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
- 14.00 Mr. Bean (angol vígjáték sorozat)
- 14.15 Az agglégény 2 - verseny show
- 16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
- 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
- 19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
- 20.20 Mindhalál (amerikai akcióf., 1996)
- 22.20 Hispania (spanyol sorozat)
- 0.00 Élet a börtönben (amerikai vígjáték, 1999)
- 2.30 Mindhalál (amerikai akcióf., 1996) (ism.)
- 3.45 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora (ism.)

TV2

- 7.00 Alexandra Pódium (ism.)
- Kulturális magazin
- 7.25 Tények Reggel
- 7.55 Mokka
- 10.00 Mokka habbal
- 10.55 Stahl konyhája
- 11.00 Babapercek
- 11.10 Teleshop
- 12.45 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) (ism.)
- 13.45 Az utolsó szöke bombázó (am.-angol játékf., 2000)
- 15.15 EZO.TV
- Jósok, látók, médiumok!
- 16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
- 17.25 Seherezáde (török drámasorozat)
- 18.05 Update Konyha
- 18.25 Seherezáde (török drámasorozat)
- 19.30 Tények
- 20.20 Aktív
- 21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
- 22.25 Irigy Hónaljmirigy
- 23.20 Megint 48 óra (amerikai akció-vígj., 1990)
- Közben: Kenőrsorolás
- 0.45 Aktív
- 0.50 Tények Este
- 1.25 EZO.TV
- 06-90-602-022
- 2.25 Víruskommandó (am. sor.)
- 3.55 Alexandra Pódium (ism.)

PRIMA TV

- 6.00 Vad rózsák (kanadai sorozat) (ism.)
- 7.00 A vasárlarcos (angol-am. kalandf.) (ism.)
- 9.00 Teleshopping
- 9.30 Szívek találkozása (ism.)
- 10.30 Aki tud az nyer
- 11.30 Az első nap - reality show
- 12.30 Teleshopping
- 13.00 Sport, diéta és egy sztár
- 13.30 Teleshopping
- 14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
- 15.00 Elvesztett kincsek kalandorai (angol kaland sorozat)
- 16.00 Péntek, a bennszülött (angol-amerikai film-dráma, 1975)
- 18.00 Hírek
- 19.00 Sport
- 19.30 A cseresznye a tortán - reality show
- 20.30 Egy hisztérika feljegyzései (amerikai vígjáték, 2004)
- 22.30 Légörvény (am. akcióthriller, 1997)
- 0.30 Hírek (ism.)
- 1.30 Légörvény (am. akcióthriller, 1997) (ism.)
- 3.30 Aki tud az nyer

HÍR TV

- 7.00 Paletta
- 7.30 Lapzártá
- 8.00 Híradó
- 9.05 Rájátszás
- 10.05 GyógyHír (ism.)
- Egészségügyi magazin
- 10.30 Értékmentés más-ként (ism.)
- 11.00 Híradó
- Friss napi információk
- 11.30 Soroló (ism.)
- A vidék magazinja
- 12.05 Vonalban (ism.)
- 13.00 Déli híradó
- 13.35 Hungarorama
- 14.05 Lapzártá
- Vitaműsor újságírókkal
- 14.30 Paletta (ism.)
- 15.05 Zöld övezet (ism.)
- 15.30 Iskolapélda (ism.)
- 16.00 Híradó
- Friss napi információk
- 16.30 Felfedező
- 17.05 BBC Reporters
- A BBC riportműsora
- 17.30 BBC Hard Talk
- 18.00 Híradó
- 18.30 Európai híradó (ism.)
- 19.05 Civil kaszinó
- Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
- 20.00 Híradó
- 21.05 Péntek 8
- Mondatvadászlat
- 22.00 Híradó 21
- 22.30 Célpont
- 23.00 Híradó
- 23.30 Riasztás (ism.)
- 0.05 Péntek 8 (ism.)

DISCOVERY

- 7.00 Hogyan készült?
- 8.00 Autókereskedők - Jaguar XJS
- 9.00 Hogyan csinálják?
- 10.00 Hogyan készült?
- 11.00 Széttépítők (ism.)
- 12.00 Amcsi motorok
- 13.00 Autókereskedők
- 14.00 Állítólág... - Kanyar-lövés
- 16.00 Hogyan készült?
- 17.00 Amcsi motorok - Teutul Triumph motor
- 18.00 Les Stroud és a túlélés titkai - Zulu
- 19.00 A túlélés törvényei - Namibia
- 20.00 Állítólág... - Termit és jég
- 21.00 Széttépítők - Munkavédelmi felszerelések
- 21.30 Hogyan készült?
- 22.30 Megrázó történetek - A villanyember
- 23.30 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
- 0.30 Sorozatgyilkosok - A yorkshire-i Hasfelmetező
- 1.30 Hajtóvadászlat - gyilkosok nyomában
- 2.30 Széttépítők - Munkavédelmi felszerelések
- 3.00 Állítólág...

ACASĂ

- 8.00 Anania mások arca (am. sor.) 9.30 Csak a szerelem (sor.)
- 12.45 Szerem és tisztesség (sor.) 14.15 Clase 406 (sor.) 15.30 A család (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sor.) 18.30 Bella Calamidades (sor.) 19.30 Teresa (sor.) 20.30 Kassandra (mexikói sor.) 22.30 Ördögi kör (amerikai sor.) 0.45 Clase 406 (sor.)

FILM+

- 8.05 Televíziós vásárlás 11.10 A Midsomer gyilkosságok (sor.) 13.10 Murdoch nyomozó rejtélyei (sor.) 15.05 Családi ügy (am. krimi) 17.15 Perzselő vihar (kan. akcióf.) 19.05 Trópusi atomvihar (am. katasztrófa f.) 20.40 2012 - Végzetes robbanás (am. katasztrófa f.) 22.15 Tökéletes katona (am. akcióf.) 0.10 Barbár fivérek (am. kalandf., 1987)

KANAL D

- 7.30 Reggeli kávé
- 10.00 Családi történet (török sor.) 12.30 Hírek
- 13.15 Légy az enyém
- 15.00 Teleshopping
- 15.15 A sors kezében (török sor.) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek
- 20.00 Nevetés tablettá
- 20.30 A szülők pénzén
- 22.00 Penge 2. (am. akcióthriller) 0.45 Farkasok völgye (sor.) 1.45 Kanal-D Hírek 2.30 A szülők pénzén (ism.)

ETV

- 7.00 Napraforgó 9.00 Többszemkőzt ism. 16.00 Délutáni Híradó 16.15 Többszemkőzt ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Híradó 17.50 Egészséges percek 18.00 Reggeli tereferere ism. 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcepp 19.30 Híradó 20.00 Többszemkőzt 20.30 Mester József: A gyakornok, dokf. 21.00 Kultúrcepp 21.30 Híradó 22.00 Többszemkőzt ism. 22.30 Híradó

Június 16., csütörtök

Az év 23. hete és 167. napja, hátravan 198 nap

Ma **Jusztin, Jusztina** és Ajtony napja van. A Jusztin latin eredetű férfinév, mely a Justus név továbbképzett Justinus alakjából ered, jelentése: igazságos, igaz (ember). Női párja: Jusztina. Az Ajtony török eredetű régi magyar férfinév. Jelentése: arany. Holnap a **Laura, Alida, Alina, Szabolcs, Adolf** és **Bató** nevéek ünnepelnek.

Évforduló

- 1881 – Budapesten megjelenik a *Budapesti Hírlap* című politikai napilap első száma
- 1885 – Újpest nagyközségben 78 taggal megalakul megalakul Magyarország legrégebbi sportegyesülete, az Újpesti Torna Egylet. Színe lila-fehér, jelszava „Egység, Épség, Egyetértés”.
- 1940 – A Szovjetunió megkezdte Észtország megszállását.
- 1958 – Nagy Imre, Maléter Pál és Gimes Miklós halálának ítéletének végrehajtása.
- 1989 – Nagy Imre, Maléter Pál és Gimes Miklós ünnepélyes újratemetése.

Vicc

Egy férfi hajnali 6 órakor telefoncsörgésre ébred.

Egy felháborodott hang üvölti benne:
- A maga rohadt kutyája miatt nem tudok aludni! A férfi elnézést kér, majd megkérdi, kivel beszélt. Másnap aztán hajnali 4 órakor hívja telefonon az illetőt:
- Elnézést a zavarásért, de tegnap elfelejtettem mondani, hogy nekem nincs is kutyám!

Recept

Sörkifli

Hozzávalók: 1 kg liszt, 7 dkg friss élesztő (kevés langyos tejben cukorral felfuttatva), fél liter langyos tej, 1 evőkanál cukor, 3 teáskanál só, 2 dl olaj, 3 tojás sárgája a kenéshez, reszelt sajt, vaj vagy margarine.
Elkészítése: A tejet a cukorral, sóval és olajjal össze kell keverni, majd összegyúrni a liszttel és élesztővel. Kissé lágy tésztát kapunk. Legalább egy órát kell keleszteni, majd hat, nagyjából egyforma cipóra osztjuk. Az egyes cipókat kör alakúra, kb. 0,5 cm vastagra nyújtjuk. Ezután a kört felvágjuk 16 egyenlő körcikkre, mintha torta lenne. Az egyes körcikknek szélesebb végére rakunk egy késhegynyi darab vajat, majd feltekerjük. A kis kifliket tepsibe tesszük, megkenjük tojással, és reszelt sajtot szórunk rá, majd megsütjük.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A csillagok életünk, sorsunk javulását ígérik. Ami a szívügyeket illeti, a felhők szertefoszlanak, és beköszönt a boldogság és biztonság

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Őn most bővelkedik fantáziában, ami meggondolatlan lépésre sarkallhatja. A pillanatnyi elhatározása szerint él, ahelyett, hogy átgondolná, hogy ez milyen következményekkel járhat.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Mindenféle baj és kellemetlenség elkerüli önt, de mégis legyen nagyon óvatos, előrelátó. A Jupiter, az életöröm bolygója örökdiák szerelmi élete felett.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A Rák-jegyű számára a változások hoznak bőséges lehetőséget sorsa jobbra fordítására. Annak ellenére, hogy ügyes kezű, most mégis úgy érzi, hogy folyamatos akadályokba ütközik.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Sok a munka, kevés a szabadság. Sebaj, felülről kell tekinteni az életet. Egy rövid ideig tartó, de felszabadult utazás is nagy megkönnyebbülést hozhat.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A Szűz-jegyű a bölcs visszahúzó ember. A külső körülmények most nem segítik, de nem adja fel, mert tudja, hogy képes

lesz megoldani a gondokat.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 23.)

Túl sokat vállal. Párja már kezd aggódni ön miatt. A régóta tartó túlterhelés esetleg egy pihentető szabadságot is kikövetelhet.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Telihold idején kialvatlanság fékezi a tettvágyát. Az időszakos kimerültség azonban csak ideig-óráig akadályozhatja meg abban, hogy tervét következetesen végrehajtsa.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A napfényes periódus a legjobb időszak a magány felszámolására, a társasági élet felelevenítésére. Érdemes ez ügyben programokat szervezni. Jó benyomást kelt a környezetében.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Úgy érzi, kissé sokat dolgozott az utóbbi időben. Sokat vállalt, s most fáradtnak érzi magát. Lazítson, medítáljon, este pihenjen, olvasson egy jó könyvet.
VÍZöntő (I. 21.–II. 19.)
Mindig véghezviszi, amit eltervez. Sokat vár el másoktól, de sokat is nyújt. Magabiztosságot sugároz. Öszinte és nyílt. Ritkán szerelmes, de akkor nagyon.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Figyelmét a munkájára összpontosítja. Családszerető, mindenáron megvédi, oltalmazza azokat, akikkel együtt él. Most nagyon érzelmes.

Ma

A következő napok időjárása

Péntek: 29°C, 28°C
A sok napsütést nappali gomolyfelhő-képződés zavarja meg időnként, csapadék nem várható.

Szombat: 29°C, 29°C
Továbbra is napos idő várható időnként erősebben megnövekvő gomolyfelhőzettel.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	30°C	16°C
Brassó	25°C	11°C
Bukarest	28°C	15°C
Csiksztereda	24°C	11°C
Kolozsvár	27°C	13°C
Marosvásárhely	25°C	13°C
Nagyváradi	30°C	17°C
Szatmárnémeti	30°C	15°C
Temesvár	29°C	16°C

Készítette: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Anticiklonális hatás alakítja időjárásunkat a mai napon, amelynek hatására a sok napsütést legfeljebb időnként zavarja meg gomolyfelhővel, elszórtan kisebb záporok fordulhatnak elő.

Orvosnál

Horváth István

	LENYELI LARZII RALTRA	MEVYLIKAI	VELMELEI (RÓV)	IVAVAKI BRINKA	MLKODOL-LULARE, IULIUSI	BALOS (RÓV)	OK LAI AKI HÍVÁ DAL (RÓV)	VALVABANI RÓVINYI	TUMPEL IDŐT
BIKAI KÖLCSINTE									
IVADON OSZALVAKA ITI						MARSHUZ WIM			
IKI II (IAITIAUNA)			AIKAI MA SIKI			NYELVEVEL BUII	NYIJOITTT ULIÓ		
PIRÓDINS PERMI (PIITÓRIN)			TAI ALIÓ BELIÓREI				PIÓRÓDI ELVÉSSZ		
ÖRÖDŐ BELIÓ					INÓRIN ULNICSÓ				HEBÉRTT ILMNYELC
MEZSÁ					SPÓKT FILM				
				MUNYEV					
				MAGYAR (RÓV) (RÓV)					
	SIKAI OLAKI WAKA					BRSHINA I OLTÓJA			
	KÉI ILIÓRE					PI ITIÓRÓV KÓZALMI			
PI IS HANONAN KUNIT							IASICAL IRI F		
AI RERMIN IS ILE							KHUBU-SZÓRMA		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyváradi), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

MÉDIAPARTNEREK

naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agnusradio.ro

www.radiocluj.ro

Kudarok a selejtezőkben

Tenisz

T. J. L.

▶ A The All England Lawn Tennis Club füves pályáin javában zajlanak az év harmadik tenisz-Grand Slam-tornája, a wimbledoni viadal selejtezői. A tavaly a juniorok wimbledoni versenyét megnyert magyar Fucsovics Márton nem jutott fel a főtáblára. Az első körben 7-6 (4), 6-1-re nyert ugyan a francia Jonathan Eysseric ellen, de a második körben kikapott a japán Szoeda Gotól, 4-6, 3-6. A férfi egyes selejtezőjének első fordulójában búcsúzott a szintén magyar Kellner Ádám, aki 6-3, 6-4-re kikapott a francia Kenny De Scheppertől. A román férfiak, Victor Crivoi és Adrian Ungur már az első körben kiestek. A selejtezők 6. kiemeltjeként Gallovits-Hall Edina 6-1, 6-2-re verte az argentin Florencia Andre Molinerót, de tegnap 6-1, 6-1-re kikapott az ukrán Tetyana Luzsanskától. Elena Bogdan 6-3, 3-6, 9-7-re nyert a kínai Csing-Csing Lu ellen, majd kikapott a 4. helyen kiemelt amerikai Irina Falconitól, 2-6, 2-6. ◀

Magyar „halálcsoport”

Kézilabda

ÚMSZ

▶ A lehető legnehezebb csoportba, az olimpiai és világbajnok, címvédő francia, a vb-bronzérmes spanyol, valamint az orosz csapat mellé került a magyar férfi kézilabda-válogatott a januári, szerbiai Európa-bajnokság tegnapi, belgrádi sorolásán.

Az első kalapban a franciák, a harmadikban a spanyolok, a negyedikben pedig az oroszok voltak a legerősebbek, és éppen ezt a három válogatottat „sikerült” megkapnia az előzetesen a második kalapba tett magyaroknak.

Az már korábban eldőlt, hogy Mocsa Lajos szövetségi kapitány együttese Újvidéken játssza a csoportmeccseit, és továbbjutása esetén a középdöntőben is marad a szerb-magyar határtól közel 100 km-re fekvő, Duna-parti vajdasági városban. Ha sikerül a továbblépés, a horvát-szlovén-izlandi-norvég négyes legjobb három alakulata megy át Újvidékre. Az is biztos volt, hogy a dán, a norvég, a svéd, a horvát, a mace-

Kemény dió. A magyaroknak a franciákkal, az oroszokkal és a spanyolokkal kell megküzdeniük. Fotó: MTI

dón és a házigazda szerb válogatott nem lehet a magyarok csoportellenfele.

A kvartettekből az első három helyezett jut a 12-es középdöntőbe. A január 15. és 29. közötti kontinensviadalról lehet majd kvótát szerezni a londoni olimpiára: az aranyérmes, vagy – ha a vb-győztes franciák állhatnak a dobogó tetejére, akkor – a

második helyezett biztosan pályára léphet az ötkarikás játékokon.

A magyarok az idén januári vb-n elért hetedik helyükkel már biztos résztvevői a 2012. április 6-8. közötti olimpiai selejtezőtornának, ugyanakkor például az oroszoknak és a magyarokkal azonos ágon lévő norvégoknak még nincs kvótájuk, ők

az Eb-n harcolhatják ki ezt. **Az Eb-csoportok:** **A csoport** (Belgrád): Lengyelország, Szerbia, Szlovákia, Dánia. **B csoport** (Nis): Németország, Svédország, Macedónia, Csehország. **C csoport** (Újvidék): Franciaország, Spanyolország, Magyarország. **D csoport** (Versec): Horvátország, Szlovénia, Izland, Norvégia. ◀

▶ Röviden

Olasz-spanyol barátságos

Augusztus 10-én, az olaszországi Bariban barátságos mérkőzésen találkozik egymással a 2006-ban világbajnok olasz és a tavaly vb-aranyérmes spanyol labdarúgó-válogatott. Az összecsapásra a több mint 58 ezer néző befogadására alkalmas San Nicola Stadionban kerül sor. A két együttes legutóbb a 2008-as Eb negyeddöntőjében játszott egymással, akkor a később aranyérmes spanyolok a gól nélküli 120 percet követően tizenegyesekkel nyertek. Az örök-mérleg szempontjából az olaszok állnak jobban: 28 találkozóval kilencet nyertek, és 11 döntetlen mellett nyolcszor kaptak ki.

Kecskeméten a Szuperkupáért

Kecskeméten kerül sor július 8-án a labdarúgó-Szuperkupa döntőjére, azaz a bajnok Videoton FC és a Magyar Kupát megnyert Kecskemét összecsapására. A versenykiírás szerint semleges helyszínen került volna sor a két csapat mérkőzésére, az egyesületek és az MLSZ között korábban lefolytatott egyeztetést követően azonban úgy döntöttek, Székesfehérváron vagy Kecskeméten lesz a meccs.

Ismét az olasz élvonalban a Novara

Ötvenöt év szünet után ismét az olasz labdarúgó-bajnokság élvonalába került a Novara csapata, amely a másodosztály rájátszásának döntőjében – a gól nélküli első meccs után – 2-0-ra legyőzte a Padovát. A Novara tavaly még a Serie C-ben szerepelt, idén pedig harmadik lett a második vonalban, ahol a 3-6. helyezett gárda küzdött a rájátszásban. Korábban a Siena és az Atalanta harcolta ki egyenes ágon a feljutást a Serie B-ből, az élvonalból pedig a Bari, a Sampdoria és a Brescia esett ki.

Pljuscenko ismét amatőr

A nemzetközi szövetség (ISU) visszaadta az amatőr státuszt Jevgenyij Pljuscenkónak, az oroszok olimpiai és háromszoros világbajnok műkorcsolyázójának, aki ezáltal elindulhat majd a 2014-es szocsi téli olimpián. A 28 éves, nemzetközi hírnév sportoló a tavalyi, vancouveri olimpia után sérülésre hivatkozva nem vett részt a torinói vb-n, de időközben különböző pénzdíjas viadalok indult, ezért az ISU tavaly júniusban tiltotta őt az összes általa rendezett versenytől, így a szocsi ötkarikás eseménytől is.

Nem menekül Beszterce

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Dumitru Dragomir LPF-elnöknek a Temesvári FC és a Besztercei Gloria megmentésére irányuló igyekezete teljes kudarcot vallott: az élvonalbeli klubvezetők aláírásгүй-

Dan Alexa az új bajnoki idényben a Rapidot erősíti

tással akadályozták meg a licenc-szabályzat módosítási tervét.

Ilyen körülmények közt a temesváriak és a beszterceiek az utolsó szalmaszálát is elvesztették, s a Román Labdarúgó-szövetség végrehajtó bizottságának június 20-i ülése aligha hozhat számukra kedvező ítéletet a Liga-1-ben maradás ügyében. Hétfőn már csak valószínűleg azt döntik el, hogy a második vagy a harmadik vonalban szerepeljen a Poli és a Gloria.

A hét elején az UEFA is döntött, s kizárta a kontinentális kupaküzdelmekből az eredetileg BL-selejtezőre jogosult Temesvári FC-t. A Bega-menti alakulat helyét

a SC Vaslui vette át, míg a Medgyesi Gaz Metan az Európa Ligában szerepelhet.

Temesváron mintha már is belenyugodtak volna, a klubvezetés menti ami még menthető. A csapat és a Liga-1 2010-11-es idényének gólkirálya Bulgáriában folytatja. Ianis Zicu meg-

egyeztet a CSZKA Szófiával, ahol idényként 400 ezer eurót fog keresni. Dan Alexa az új bajnoki idényben a Rapidot erősíti. Goga, Bourceanu és Pantilimon iránt minden adósságát törlesztette a klub, így a játékosok szabadon igazolhatók. Utóbbi a Dinamo és a Kolozsvári CFR 1907 is szeretné kapusának, Bourceanu pedig megegyezett Gigi Becalival és tegnaptól a Steauánál edz. A napokban tárgyalni fognak Cisooskyval, Ghioneával, Tames-sel és Magerával, akik két rossz közül választhatnak: beleegyeznek a szerződésbontásba, vagy a számottevő fizetés-csökkenésbe. ◀

Egy bizakodó kapitány

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Mircea Sandunak, a Román Labdarúgó-szövetség elnökének jelenlétében tegnap bemutatkozott a válogatott régi-új szövetségi kapitánya. Victor Pițurcă harmadszor veszi át a triklórokat és két évvel menesztése után tér vissza a kispadra. Szerződése július elsejétől 2015. november 30-áig szól, azután pedig újra tárgyalnak minden részletet és döntenek – a folytatás vagy a távozás mellett. A kapitány havi fizetése 35 ezer euró lesz, ami azt jelenti, hogy a szerződés 53 hónapja alatt közel 2 millió üti a markát. Miután egyetlen célkitűzése a 2016-os Európa-bajnokságra való kijutás, minden emellett elért siker bónusz. Ha a csapat kijut a 2012-es kontinensviadalra Pițurcă 800 ezer eurót kasszíroz, ha pedig a 2014-es vb-re is eljut, további félmilliót. A részvétel a 2016-os Eb-n már csak 350 ezer eurós prémiummal jár.

A régi-új szövetségi kapitány munkáját Eugen Neagoe, Gabriel Boldici, Florin Marin és Martin Tudor segíti, utóbbi a hálóőrökkel foglalkozik majd. A stáb tagja még Dan Apolzan, Marius Dina és Ovidiu Costeșin, valamint Pompiliu Popescu, aki az orvosi részért maradt felelős.

A tegnapi sajtótájékoztató többször is elhangzott

Răzvan Lucescu és Gheorghe Hagi neve. Mircea Sandu elismerte, hogy előbbivel melléfogott, de azt is elárulta, hogy nagyot csalódott benne. Az elnök igyekezett tisztázni a Hagi-ügyet is. Mint mondta, nincs magyarázata arra, hogy 24 óra leforgása alatt miért gondolta meg magát a Király. Kompromisszumokra is hajlandó lett volna, s várni a kampány októberi végi záróakkordjára, de Hagi így sem merte vállalni. „Egy bátrabb szakvezetőre leltem”, összegzett az elnök.

Pițurcă türelmet kér és megelőlegezett bizalmat, mert hiszi, hogy vállalkozását siker koronázhatja. Ennek érdekében igyekszik visszatéríteni a válogatottból kivonult Rădoiit és Chivut, akikre véleménye szerint a csapatnak továbbra is nagy szüksége lenne. A szakvezető új játékosoknak

kíván lehetőséget adni, a fiatalítást nem üres szónak gondolja. A sajtó felé ugyanazt a nyitottságot ígéri, amely legutóbbi mandátuma idején is jellemezte kapcsolatát az újságírókkal. Az „új” Pițurcă nem lesz más, mint az eddigi, ezután is a játékosanyag és az ellenfél ereje függvényében fog játéktaktikát választani.

Négy pontra az osztályzót jelentő csoportmásodik helytől, a román válogatott még négyszer lép pályára a 2012-es Eb D jelű selejtezőcsoportjában: szeptember 2-án Luxemburgban játszanak a triklórok, 6-án a franciákat fogadják, októberben pedig a fehéroroszk látogatnak Romániába (7-én), s Albániában zárul a kampány (11-én). Pițurcă szerint a román válogatott kijuthat az ukrán-lengyel közös rendezésű Európa-bajnokságra, bár ez „nagyon nehéz lesz”. ◀

Mircea Sandu és Victor Pițurcă tegnap kiegyeztek

Fotó: Mediafax